

tórne a popri zrušení registrácie sa budú voči doménovej autorite CZ-NIC domáhať na základe zdržovacieho nároku aj:

- i. výlučného kontraktáčného obdobia pre seba alebo
- ii. celkovej a večnej blokácie predmetnej domény.

Diskusia sa tak presunie k doktrinálnemu výkladu zdržovacieho nároku a česká a slovenská veda sa opäť niečo nové naučí.

**D – analogická konštrukcia.** Nám najviac sympatickou možnosťou je judikatórne preskúmanie analogickej aplikácie čl. 22 ods. 11 Nariadenia. Tá nie je, podľa nášho názoru, ani výsledkom *globetours.cz* vylúčená. Naopak, ako sme naznačili vyššie, vidíme priestor pre konštruovanie prevodného nároku, hoc obmedzeného len na prípady špekulatívnej a abuzívnej registrácie podľa čl. 21 Nariadenia. Nálezy doc. Polčáka a prof. Telca sú v tomto smere veľmi dobrou inšpiráciou pre vnútroštátne súdy. Túto konštrukciu môže, a podľa nášho názoru by aj z vyššie uvedených dôvodov mal, prijať Ústavný súd ČR v ústavnej sťažnosti voči rozhodnutiu *globtours.cz* (III. ÚS 2912/2012).

**E – czTLD a ADR.** Poslednou možnosťou je, že CZ-NIC radšej vymení súčasnú rozhodcovskú doložku a ťarbavé (veľmi formálne) rozhodcovské konanie za mimosúdne ADR. Implementuje jeden z dostupných nástrojov ako UDRP, prípadne aj jeho nadstavbu a umožní tak HKAKČR odpútať sa od českého vnútroštátneho práva. Samozrejme rozhodnutia tak stratia svoju právnu kvalitu záväznosti a budú postavené do roviny samovykonateľných rozhodnutí WIPO. Tak samozrejme nedôjde k odstráneniu dôležitej medzery spočívajúcej v tom, že ak sa neúspešný účastník ADR obráti na súd, môže určovacou žalobou o neexistenciu povinnosti prevod torpédovať jeho výsledok. Iste, aj české súdy môžu v takomto prípade, podobne ako nemecké súdy, siahnuť k princípu zneužitia výkonu práva.

tické úvahy dopĺňa štúdiu o pôsobení služieb street view v Českej republike. Dospívá pri tom k záveru, že služby street view stojí na samé hranici toho, čo vnímame ako nepřiměřený zásah do soukromí.

#### Klíčová slova

street view, soukromí, informační sebeurčení, svoboda projevu, informační společnost, test proporcionality, osobní údaje, zpracování, souhlas, Google Street View, Norc

#### Abstract

Street view services offer internet users virtual tours of various places enabled through interconnected panoramic pictures. The author of this article aims to assess whether services such as street view unreasonably interfere with the privacy of people captured in these pictures. Therefore, he first analyses the nature of the services, their technological background and significance. On the basis of this analysis he assesses the services from human rights, data protection and information society services point of view. Theoretical reflections are complemented by a study on the operation of street view services in the Czech Republic. The author comes to the conclusion that street view services stand on the border of what we perceive as unreasonable invasion of privacy.

#### Key words

street view, privacy, information self-determination, freedom of speech, information society, proportionality test, data protection, processing, consent, Google Street View, Norc

#### Úvod

Rozvoj informační společnosti nám umožňuje přistupovat k informacím snadněji než kdykoliv dřív. Vedlejším efektem této skutečnosti je fakt, že druzí mohou snadněji přistupovat k informacím o nás. To se netýká pouze neznalých a neopatrných uživatelů, na internetu se mohou bez varování objevit informace o kterémkoliv z nás.

Jedna z cest, kterou se naše podobizna může dostat nevědomky na internet, vede skrze služby typu street view. Ty umožňují uživatelům pracovat s panoramatickými snímky pořizovanými na veřejných místech. Je zveřejnění takových snímků v České republice legální, nebo zasahuje nepřipustným způsobem do soukromí zachycených osob? Tuto otázku se pokusím zodpovědět.

Na následujících stránkách proto najdete nejprve stručné představení služeb street view se zdůrazněním jejich významných právních aspektů. Služby pak budu dále analyzovat z hlediska základních lidských práv, ochrany osobních údajů a služeb informační společnosti. Výsledky analýzy vždy porovnáím se souvisejícími právními normami obsaženými v mezinárodních smlouvách a právních předpisech České republiky a Evropské unie. Tuto teoretickou stať na závěr doplním štúdiu o pôsobení služieb street view v Českej republike.

## Právní aspekty služeb typu street view

Jan Tomášek\*

### Abstrakt

Služby street view nabízí uživatelům internetu virtuální prohlídky různých míst prostřednictvím propojených panoramatických snímků. Autor si v tomto článku klade za cíl posoudit, zda služby typu street view nepřiměřeně zasahují do soukromí osob zachycených na těchto snímcích. Proto nejdříve analyzuje podstatu služeb, jejich technologické pozadí a význam. Na základě této analýzy je posuzuje v rovině lidských práv, ochrany osobních údajů a služeb informační společnosti. Teore-

\* Jan Tomášek je v tuto chvíli magisterským studentem Právnické fakulty a Fakulty informatiky Masarykovy univerzity. Ve svém studiu se soustředí zejména na problematiku soukromí, ochrany osobních údajů, softwarového práva a práva ICT obecně. Se svým příspěvkem na téma služeb typu street view se umístil mezi oceněnými ve fakultním kole soutěže studentských vědeckých prací SVOČ, pořádané Právnickou fakultou Masarykovy univerzity.

## Pojem a význam služeb typu street view

Služby typu street view nabízejí prostřednictvím internetu soubory panoramatických snímků různých míst světa. Snímky jsou při pořizování vybaveny přesnými geografickými souřadnicemi. Následně jsou digitálně propojeny mezi sebou a zároveň s mapovým podkladem tak, že se uživatel služby může mezi nimi volně pohybovat. Tím je navozena iluze virtuální prohlídky nasnímaného místa. Mezi místa, která je možné si pomocí panoramatických snímků projít, patří především ulice větších měst v Severní Americe a Evropě, ale objevují se i soubory snímků přírodních a kulturních památek, sportovních či zábavních areálů.<sup>1</sup>

Spojení s mapovým podkladem umožňuje přesné složení snímků tak, aby odpovídaly realitě, a zároveň dává uživatelům možnost zobrazit snímky konkrétního místa, které si na mapě zvolí. Na snímcích si pak mohou „prohlédnout restaurace, navštívit okolí nebo naplánovat další výlet.“<sup>2</sup>

## Technologické pozadí služeb

Aby toto bylo možné, musí provozovatelé služeb typu street view provést řadu kroků. Nejdříve je třeba vybrané místo obrazově zachytit. To se děje nejčastěji pomocí automobilů (ale také tříkolek, sněžných skútrů, či vozíků tlačných člověkem)<sup>3</sup> vybavených speciálním snímacím zařízením, které obsahuje „snímače pohybu sledující polohu auta, pevný disk k ukládání dat, malý počítač, který celý systém řídí, a lasery umožňující zachycení 3D dat určených k měření vzdálenosti.“<sup>4</sup> Pořízené snímky, jež vypadají jako běžné fotografie, jsou na základě informací o místě jejich pořízení a směru záběru sestaveny do celkového panoramatického obrazu.<sup>5</sup>

Velmi významnou fází celého procesu, je závěrečná úprava panoramatických obrazů, kdy jsou z nich odstraněny ty části, které by mohly zasahovat do práv třetích osob. Pomocí speciálního algoritmu pro rozpoznávání obrazu jsou vyhledány a následně rozmazány obličeje osob a registrační značky automobilů.<sup>6</sup>

Nyní jsou data připravena k prezentaci uživateli. Ten k nim může přistupovat pomocí internetového prohlížeče na svém počítači nebo pomocí specializované

aplikace na mobilním zařízení s operačním systémem iOS<sup>7</sup> nebo Android.<sup>8</sup> K zpřístupnění snímků provozovatelé využívají mapové aplikace. Uživatel označí místo na mapě, které si chce prohlédnout, a pokud je toto místo nasnímano, snímek se mu zobrazí. Uživatel může aktuálním snímkem libovolně pohybovat (rotovat, přibližovat, oddalovat) a přesouvat se na další snímky buď pomocí navigačních tlačítek, nebo gesty (myši v případě počítače, dotykem v případě mobilního zařízení).<sup>9</sup> Pro snadnější orientaci jsou na snímek promítány popisky, tj. čáry, které představují ulice, a jiné objekty z mapy.

## Význam

Jakou přidanou hodnotu takové služby uživateli nabízí? Především je to výše zmíněná možnost prohlédnout si dané místo na dálku pomocí svého počítače či mobilního zařízení. Lidé si tak mohou prohlédnout místa, která by jinak neměli šanci navštívit, nebo si naopak mohou předem prohlédnout neznámá místa, která se právě navštívit chystají. Tato přidaná hodnota navíc do budoucna poroste s nástupem nových technologií na poli ovládání elektronických zařízení (bezdotykové ovládání na základě sledování pohybů) a zobrazování (trojrozměrný obraz, holografie), neboť zážitek z virtuální prohlídky bude s jejich využitím výrazně realističtější než dnes.

Protože provozovatelé služeb street view jsou zpravidla komerční subjekty (společnosti jako Google či Microsoft) a nejedná se již o projekty z oblasti výzkumu, je na místě ptát se také, jaká je zde přidaná hodnota pro ně. Samotné užívání služby není zpoplatněno, uživatelům se však vedle snímků zobrazuje reklama. Protože služba pracuje s geografickými daty, je možné na jejich základě reklamu přesně cílit, čímž se zvyšuje šance, že bude pro uživatele relevantní a klikne na ni. Za to je pak provozovatel odměněn, protože reklamní systémy v takovýchto službách pracují na systému platby za kliknutí (pay per click).<sup>10</sup> Služby street view se svou přidanou hodnotou pro uživatele navíc zvyšují atraktivitu celé mapové aplikace (pokud jsou provozovány společně), čímž se provozovatelé zvyšují i reklamní příjmy z ní. Celkově je tedy přidaná hodnota pro provozovatele tvořena ziskem z reklamy.

## Právně významné aspekty

Služby street view mají celou řadu právně významných aspektů. Při pořizování snímků mohou být zachy-

1 Srov. *Google mapy Česko : Auto, tříkolky a další* [online]. Změněno 15. února 2012 [cit. 2012-03-06]. Dostupné z: <<http://maps.google.cz/intl/cs/help/maps/streetview/technology/cars-trikes.html>>. Též srov. ČÍZEK, Jakub. Podívejte se na „Street View“ na dně oceánu. *Živě.cz* [online]. Brno : Mladá fronta, vydáno 27. února 2012 [cit. 2012-03-07]. Dostupné z: <<http://www.zive.cz/bleskovky/podivejte-se-na-street-view-na-dne-oceanu/sc-4-a-162525>>. ISSN 1212-8554.

2 *Google mapy Česko : Street View: Prozkoumejte svět na úrovni ulic* [online]. Změněno 15. února 2012 [cit. 2012-03-07]. Dostupné z: <<http://maps.google.cz/intl/cs/help/maps/streetview/>>.

3 Srov. *Google mapy Česko : Auto, tříkolky a další* [online]. Změněno 15. února 2012 [cit. 2012-03-06]. Dostupné z: <<http://maps.google.cz/intl/cs/help/maps/streetview/technology/cars-trikes.html>>.

4 Tamtéž.

5 Toto sestavení si můžeme představit jako jakési „slepení“ fotografií dohromady, přičemž překryvy jsou odstraněny. Srov. *Google mapy Česko : Převedení fotek na snímky Street View* [online]. Změněno 15. února 2012 [cit. 2012-03-07]. Dostupné z: <<http://maps.google.cz/intl/cs/help/maps/streetview/technology/photos-into-street-view.html>>.

6 Společnost Google připravila k této fázi velmi názorné ilustrační video: *YouTube : Street View: Behind the Scenes* [online]. Vydáno 9. listopadu 2009 [cit. 2012-03-07]. Dostupné z: <<http://www.youtube.com/watch?v=e5bALLcEy-gc>>.

7 Srov. ZDARSA, Jan. *Google Street View již i v ČR (i v iPhone)*. *Jabličkár.cz* [online]. Vydáno 7. října 2009 [cit. 2012-03-07]. Dostupné z: <<http://jablickar.cz/google-street-view-jiz-i-v-cr-i-v-iphone/>>.

8 Srov. *Google play : Street View v Mapách Google* [online]. Změněno 7. března 2012 [cit. 2012-03-07]. Dostupné z: <<https://play.google.com/store/apps/details?id=com.google.android.street&hl=cs>>.

9 Přesouvání, rotace, přibližování a vzdalování je umožněno komplexním trojrozměrným modelem snímaného prostředí, který je vytvářen z dalších dat získaných při pořizování snímků. Srov. *Google mapy Česko : Převedení fotek na snímky Street View* [online]. Změněno 15. února 2012 [cit. 2012-03-07]. Dostupné z: <<http://maps.google.cz/intl/cs/help/maps/streetview/technology/photos-into-street-view.html>>.

10 Platba za kliknutí. *Wikipedie, otevřená encyklopedie* [online]. Změněno 10. února 2012 [cit. 2012-03-07]. Dostupné z: <[http://cs.wikipedia.org/wiki/Platba\\_za\\_kliknut%C3%AD](http://cs.wikipedia.org/wiki/Platba_za_kliknut%C3%AD)>.

ceny osoby na veřejných prostranstvích a jejich podobizny mohou být zveřejněny na internetu. Stejně tak mohou být na snímcích zachyceny průhledy do obydlí a soukromých prostor. Tento aspekt je významný hned ve dvou rovinách – zaprvé jako možný zásah do základního práva na soukromí, zadruhé jako možné neoprávněné nakládání s osobními údaji.

Na druhou stranu, podstata služeb street view tkví v šíření informací od provozovatelů k uživatelům. Provozovatelé tak realizují své právo na svobodu projevu a uživatelé právo na svobodný přístup k informacím. Obě zmíněná práva patří mezi práva základní, a tudíž je tato informační výměna jako aspekt služeb street view též velmi významná.

Nesmíme také opomenout skutečnost, že výše popsaná informační výměna se realizuje prostřednictvím celosvětové informační sítě. Proto je třeba jako aspekt služeb street view vnímat možnost jejich zařazení mezi služby informační společnosti.

Pro přehlednost budu dále tyto aspekty analyzovat nikoli v pořadí, v jakém jsem je právě uvedl, ale uspořádané podle pramenů právní úpravy. Proto se nejprve zaměřím na oblast lidských práv regulovanou normami pramenícími z mezinárodních smluv a normami ústavními. Následně služby prozkoumám z hlediska ochrany osobních údajů, neboť tato problematika má své samostatné mezinárodní, evropské i vnitrostátní prameny. Nakonec se na ně podívám prizmatem služeb informační společnosti, jež jsou též komplexně upraveny samostatnými předpisy.

### Street view jako problém lidskoprávní

V druhé kapitole jsem nastínil, že služby typu street view jsou problémem lidskoprávním. Konkrétně se dotýkají práva na soukromí osob, jež mohou být na snímcích zachyceny, a práv na informační výměnu mezi provozovateli a uživateli.

Právo na soukromí je v českém právním řádu zakotveno v čl. 7, 10, 12 a 13 ústavního zákona č. 23/1991 Sb., Listina základních práv a svobod, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „Listina“). Čl. 7 zakotvuje „soukromí v nejširším smyslu“ a jeho „ustanovení lze chápat jako lex generalis ve vztahu k ostatním, která již chrání některé zvláště významné projevy soukromí v čl. 10, 12 a 13[.]“<sup>11</sup> V případě služeb street view jsou relevantní především dvě ustanovení. Zaprvé je to čl. 10 odst. 2, který garantuje „právo na ochranu před neoprávněným shromažďováním, zveřejňováním nebo jiným zneužíváním údajů o své osobě“, neboť právě o takové neoprávněné nakládání s osobními údaji se v tomto případě může jednat. Zadruhé čl. 12. odst. 2 zaručující nedotknutelnost obydlí, protože při nevhodném způsobu snímání mohou být ve snímané oblasti zachyceny i interiéry obydlí.

Toto právo také zakotvují některé významné mezinárodní smlouvy z oblasti lidských práv, které jsou součástí právního řádu České republiky. Mezinárodní pakt o občanských a politických právech, publikovaný jako vyhláška Ministerstva zahraničních věcí Českoslo-

venské socialistické republiky č. 120/1976 Sb. (dále jen „MPOPP“), zakazuje svévolné zásahy do soukromého života jedince a garantuje každému zákonnou ochranu před takovými zásahy. Evropská Úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod, vyhlášená pod číslem 209/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „Úmluva“), taktéž zakotvuje „právo na respektování soukromého a rodinného života“ a vymezuje případy, kdy do nich státní orgán může zasáhnout.<sup>12</sup>

Proti právu na soukromí osob zachycených (skutečně i potenciálně) na snímcích stojí právo na svobodu projevu provozovatelů a právo na informace uživatelů služeb typu street view. Ta jsou společně zakotvena v čl. 17 Listiny, čl. 19 MPOPP a čl. 10 Úmluvy a tvoří určitý komplex. Právo na informace je v tomto komplexu skryto a obecně je vnímáno jako součást svobody projevu. Dále proto budu hovořit o svobodě projevu souhrnně jako komplexu těchto dvou práv.

Právo na soukromí a právo na svobodu projevu mají mnoho společného, spočívají totiž ve vztahu jedince k informaci. Liší se však od sebe funkčně – právo na soukromí je především právem mít informace pod kontrolou, svoboda projevu spočívá v právu informace tvořit a komunikovat.<sup>13</sup> Přesto, nebo snad právě proto se v tomto případě dostávají do střetu. Abychom mohli posoudit jejich význam, budu je nejdříve analyzovat jednotlivě.

### Street view a právo na soukromí

Pojem práva na soukromí je velice široký. Skrývá v sobě řadu rovin a vrstev, je vnímán v různých kulturách, kontextech i mezi jednotlivci odlišně.<sup>14</sup> V nejširším smyslu bývá vymezován jako právo být ponechán sám sobě („right to be let alone“).<sup>15</sup> Dá se říci, že tvoří jakýsi „agregát práv.“<sup>16</sup> Rozložit tento agregát na jednotlivé složky se pokouší řada autorů.<sup>17</sup>

Z hlediska služeb street view je především podstatný pohled, který právo na soukromí vnímá jako možnost kontrolovat informace o sobě. Tento obsah mu přisuzuje i český Ústavní soud: „[P]rávo na soukromí garantuje rovněž právo jednotlivce rozhodnout podle vlastního uvážení, zda, popř. v jakém rozsahu, jakým způsobem

12 Čl. 8 Úmluvy.

13 POLČÁK, Radim. Internet a proměny práva. Praha: Auditorium, 2012, ISBN 9788087284223. s. 303.

14 WAGNEROVÁ, Eliška. Právo na soukromí: Kde má být svoboda, tam musí být soukromí. In *Právo na soukromí*. Brno: Masarykova univerzita, 2011. ISBN 9788021054493. s. 49 an.

15 WARREN, S. D.; BRANDEIS, L. D. The Right to Privacy. *Harvard Law Review* [online]. Vol IV, 1890 (December), č. 5 [cit. 2012-03-14]. Dostupné z: <[http://groups.csail.mit.edu/mac/classes/6.805/articles/privacy/Privacy\\_brand\\_warr2.html](http://groups.csail.mit.edu/mac/classes/6.805/articles/privacy/Privacy_brand_warr2.html)>. K původu samotného vymezení srov. FILIP, Jan. Úvodní poznámky k problematice práva na soukromí. In ŠÍMÍČEK, Vojtěch (ed.). *Právo na soukromí*. Brno: Masarykova univerzita, 2011. s. 9-19. ISBN 9788021054493. s. 12, poznámka pod čarou.

16 FILIP, Jan. Úvodní poznámky k problematice práva na soukromí. In ŠÍMÍČEK, Vojtěch (ed.). *Právo na soukromí*. Brno: Masarykova univerzita, 2011. s. 9-19. ISBN 9788021054493. s. 14, poznámka pod čarou.

17 Např. srov. PLECITÝ, Vladimír. *Problematika ochrany osob a majetku z pohledu soukromého a veřejného práva*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2010. 139 s. ISBN 9788073802479. s. 23 an., nebo WAGNEROVÁ, Eliška. Právo na soukromí: Kde má být svoboda, tam musí být soukromí. In ŠÍMÍČEK, Vojtěch (ed.). *Právo na soukromí*. Brno: Masarykova univerzita, 2011. s. 49-62. ISBN 9788021054493. s. 52 an.

11 FILIP, Jan. *Vybrané kapitoly ke studiu ústavního práva*. Vyd. 2., dopl. Brno: Masarykova univerzita, 2001. 458 s. ISBN 8021025921. s. 115.

a za jakých okolností mají být skutečnosti a informace z jeho osobního soukromí zpřístupněny jiným subjektům. Jde o aspekt práva na soukromí v podobě práva na informační sebeurčení[.]<sup>18</sup> Informační sebeurčení je pojem pocházející z judikatury německého Ústavního soudu.<sup>19</sup> Obdobně, jako jej vymezil český Ústavní soud, je pojímán i v tuzemské doktríně.<sup>20</sup>

Jak služby street view zasahují do práva na informační sebeurčení jednotlivce? Výše bylo popsáno, že tyto služby nabízí svým uživatelům virtuální prohlídky různých míst prostřednictvím panoramatických snímků. Na nich jsou zachyceny především budovy. Pohled na budovu z ulice je dostupný každému, a když někdo stojí před domem a prohlíží si detailně jeho fasádu, nevnímáme to jako zásah do soukromí. O narušení soukromí se tedy dle mého názoru nejedná ani v případech, kdy je fasáda vyfocena a zpřístupněna pomocí street view.<sup>21</sup>

Judikатурní řešení této otázky můžeme čerpat z Německa a USA. V Německu došel soud ke stejnému závěru, tedy že se o zásah do soukromí nejedná.<sup>22</sup> V americkém státě Pensylvánie se vyskytl případ známý jako *Boring v. Google*.<sup>23</sup> Ten byl však specifický tím, že fotografie domu žalobců byly pořízeny ze soukromé silnice, která byla také jako soukromá označena. Žalobci požadovali od Googlu náhradu újmy za zásah do soukromí, neoprávněný vstup na pozemek, nedbalost, dále pak žádali vydání bezdůvodného obohacení a soudní příkaz ke stažení snímků. Celkem tak navrhovali přiznání částky vyšší než 25 000 amerických dolarů. Soud se podrobně zabíral především tvrzeným zásahem do soukromí. Za ním se dle jeho názoru mohly v tomto případě skrývat konkrétní přechyby narušování osobního soukromí („intrusion upon seclusion“) a přivolání nežádoucí pozornosti k soukromému životu („publicity given to private life“).<sup>24</sup> Podmínkou vzniku odpověd-

nosti z obou těchto deliktů je „způsobilost jednání delikventa přivodit duševní újmu, hanbu či ponížení běžně citlivé osobě“.<sup>25</sup> Tuto skutečnost se žalobcům nepodařilo prokázat, proto soud jejich návrh v tomto bodě zamítl. Žaloba byla z dalších méně zajímavých důvodů zamítnuta také v ostatních bodech.<sup>26</sup> Proti tomuto rozhodnutí podali žalobci odvolání. Odvolací soud rozhodnutí přezkoumal a vyhověl žalobcům v jednom bodě. Shledal, že se společnost Google dopustila neoprávněného vstupu na jejich pozemek. Za to jim přiznal náhradu ve výši jednoho amerického dolaru. Dovolání žalobců k Nejvyššímu soudu USA bylo odmítnuto.<sup>27</sup>

Při snímání ovšem nejsou zaznamenány pouze budovy a jiné neživé objekty, ale i osoby, jež se na místě v danou dobu pohybují. Obličejí osob jsou sice před publikací snímků rozostřeny, ne vždy však algoritmus pro rozpoznávání tváří uspěje, a některé tak zůstanou nedotčené. Tímto problémem se u služby Google Street View zabývaly soudy ve Švýcarsku. Spolkový správní soud na základě stížnosti Spolkového komisaře pro ochranu osobních údajů uložil Googlu povinnost rozmazat úplně všechny tváře a poznávací značky vozidel na snímcích dřívě, než budou uveřejněny na internetu. Google toto rozhodnutí napadl u Spolkového soudu, neboť dle jeho názoru (překlad autor) „není ospravedlnitelné kromě automatické anonymizace před zveřejněním na internetu požadovat kompletní vyhlazení všech tváří a SPZ ve službě Street View.“<sup>28</sup> Spolkový soud mu dal za pravdu a připustil, že nejvýše 1 % tváří na snímcích smí být nedostatečně rozmazáno a tyto musí být následně při požadavku dotčených osob odstraněny ručně.<sup>29</sup>

I kdyby však byly na snímcích pro služby street view tváře všech osob dokonale rozostřeny, při znalosti některých, často veřejně dostupných, informací (tělesná konstituce, styl oblékání a místa obvyklého pohybu) je možné osoby v mnoha případech identifikovat.<sup>30</sup>

18 Nález Ústavního soudu ze dne 22. 03. 2011, sp. zn. Pl. ÚS 24/10.

19 Rozhodnutí Spolkového ústavního soudu SRN ze dne 15. 12. 1983, sp. zn. BVerfGE 65, 1.

20 Srov. KOKEŠ, Marian. Několik poznatků k problematice konkrétních konfliktů mezi právem na informační sebeurčení a ochranou národní bezpečnosti v tzv. době internetové. In ŠIMÍČEK, Vojtěch (ed.). *Právo na soukromí*. Brno: Masarykova univerzita, 2011. s. 119–143. ISBN 9788021054493. s. 124. Odlišně jej vnímá pojem informačního sebeurčení Radim Polčák, který s ním pracuje jako s pojmem širším, zahrnujícím veškerá distributivní práva k informacím (na soukromí, na informace, na svobodu projevu a k duševnímu vlastnictví). Srov. POLČÁK, Radim. *Internet a proměny práva*. Praha: Auditorium, 2012. ISBN 9788087284223. s. 324.

21 Obdobný názor sdílí i Nikolaus Forgó. Srov. FORGÓ, Nikolaus. Google StreetView – Nur ein Spannungsverhältnis zwischen Privatsphäre und öffentlichem Raum? *Multimedia und Recht* [online]. 2010, č. 4 [cit. 2012-10-18]. s. 217–218. Dostupné z beck-online.de: <http://beck-online.beck.de/Default.aspx?vpath=bibdata\zeits\mmer\2010\cont\mmer.2010.217.1.htm>. Podrobněji se touto otázkou zabývá Christian Lindner. Srov. LINDNER, Christian. Persönlichkeitsrecht und Geo-Dienste im Internet – z. B. Google Street View/Google Earth. *Zeitschrift für Urheber- und Medienrecht* [online]. 2010, č. 4 [cit. 2012-10-18]. Dostupné z beck-online.de: <http://beck-online.beck.de/Default.aspx?vpath=bibdata\zeits\zum\2010\cont\zum.2010.292.1.htm>. s. 292.

22 O zásah by se jednalo, kdyby na snímcích byl zachycen pohled do obydlí daného člověka, což se však v daném případě neprokávalo. Srov. KRUGEL, Tina. Erste Urteile zu Google Street View. *MMR-Aktuell* [online]. 2011, 317323 [cit. 2012-10-18]. Dostupné z beck-online.de: <beck-online.beck.de/Default.aspx?vpath=bibdata\zeits\mmraktuell\2011\317323.htm>.

23 *Boring v. Google*. *IT Law Wiki* [online]. Změněno 20. listopadu 2010 [cit. 2012-12-18]. Dostupné z <http://itlaw.wikia.com/wiki/Boring\_v.\_Google>.

24 Srov. Rozhodnutí United States District Court, W.D. Pennsylvania ze dne

17. února 2009, ve věci *Boring v. Google*, 598 F.Supp.2d 695 (2009). Jelikož právní řád státu Pensylvánie odpovídá anglosaskému právnímu systému, řídí se civilní delikty zvláštním právem zvaným law of torts. V tomto systému neexistuje obecná náhrada škody a objektivní odpovědnost za zásah do osobnostních práv, vždy musí být naplněna skutková podstata konkrétního deliktu založeného a specifikovaného dřívější judikaturou.

25 Tamtéž.

26 Tamtéž. Též srov. DULLES, Aaron. GILL, Jay. *Boring v. Google*. *JOLT digest* [online]. Vydáno 25. února 2009 [cit. 2012-12-18]. Dostupné z <http://jolt.law.harvard.edu/digest/jurisdiction/district-courts/boring-v-google>.

27 KINCAID, Jason. „Boring“ Couple Beats Google In Court, Gets \$1 Settlement. *Techcrunch* [online]. Vydáno 1. prosince 2010 [cit. 2012-12-18]. Dostupné z <http://techcrunch.com/2010/12/01/boring-google-streetview/>.

28 Srov. Schweiz: Bundesgericht gibt Beschwerde von Google Street View teilweise statt. *ZDAktuell* [online]. 2011, č. 11 [cit. 2012-10-18]. Dostupné z beck-online.de: <http://beck-online.beck.de/Default.aspx?vpath=bibdata\zeits\zdaktuell\2012\cont\zdaktuell.2012.02985.htm>.

29 Tamtéž. Pro stručnou analýzu obou rozsudků srov. KRUGEL, Tina. Erste Urteile zu Google Street View. *MMR-Aktuell* [online]. 2011, 317323 [cit. 2012-10-18]. Dostupné z beck-online.de: <beck-online.beck.de/Default.aspx?vpath=bibdata\zeits\mmraktuell\2011\317323.htm>.

30 Obdobně uvažuje i Christian Linder. Christian Lindner. Srov. LINDNER, Christian. Persönlichkeitsrecht und Geo-Dienste im Internet – z. B. Google Street View/Google Earth. *Zeitschrift für Urheber- und Medienrecht* [online]. 2010, č. 4 [cit. 2012-10-18]. Dostupné z beck-online.de: <http://beck-online.beck.de/Default.aspx?vpath=bibdata\zeits\zum\2010\cont\zum.2010.292.1.htm>. s. 297.

Proč by zveřejnění podobizny (ať už s rozostřenou tváří nebo bez ní) pořízené na veřejném místě mělo představovat narušení práva na informační sebeurčení jednotlivce? Obdobné informace by přece mohl získat kdokoliv, kdo by se v příslušnou dobu pohyboval v dané lokalitě. Odpověď vyžaduje zvážení určitého sociálního kontextu. V důsledku působení společenských norem si zpravidla kolemjdoucí na ulicích prohlížíme spíše letmo. Upřené pohledy, či dokonce nepokryté zírání již vyvolávají pozornost okolí a často i negativní reakci. Ačkoliv si tuto skutečnost zpravidla neuvědomujeme, bereme ji při svém jednání v potaz. Domnívám se, že i chování každého jedince na veřejnosti by bylo odlišné, kdyby měl dojem, že je neustále pozorován.<sup>31</sup> Takové dojmy mohou v jedinci vyvolávat právě služby typu street view. Ty totiž nenabízejí pouze letmý pohled, naopak umožňují zachycené ulice (a tedy i osoby) detailně zkoumat, včetně zvětšování a přibližování detailů, jež by nám za běžných okolností jistě unikly. Ke stejnému závěru dospěl i Ústavní soud, který na základě interpretace Listiny, Úmluvy a judikatury Evropského soudu pro lidská práva dovodil, že právo na soukromí (resp. soukromý život) zahrnuje „i právo na ochranu před sledováním, hlídáním a pronásledováním ze strany veřejné moci, a to i ve veřejném prostoru či na veřejně přístupných místech.“ Jestliže takové právo existuje vůči veřejné moci, lze jeho existenci konstatovat i horizontálně vůči třetím osobám.

Dalším problémem je spojení podobizny osoby s místem a denní dobou pořízení, která se dá ze snímků přibližně odhadnout. Zpravidla jsou lidé zachyceni při banálních činnostech jako chůze po ulici či nakupování novin ve stánku. V takových případech pravděpodobně nebude zachycená osoba publikací snímku, vzhledem k jeho neutrálnímu obsahu, žádným způsobem poškozena. Situace může být ovšem komplikovanější, například když je ženatý muž zachycen, jak vychází ze svého domu v neobvyklou dobu, s cizí ženou. Publikace takovéto fotografie by již mohla dotčeného poškodit a byla by jistě vnímána jako zásah do soukromí. Ač se jedná do jisté míry o hyperbolu, podobné méně závažné případy se již vyskytly.<sup>32</sup>

Dalším rizikem pro informační sebeurčení je v případě služeb street view zachycení interiéru obydlí a dalších soukromých prostor, například zahrad za neprůhledným plotem. Vzhledem k tomu, že například Google pro svoji službu Street View používal v ČR původně snímáči zařízení ve výšce 2,7 m,<sup>33</sup> mohlo k takovému zachycení snadno dojít. Co se děje v oddělených prostorách obydlí je jistě soukromé a publikace

snímků soukromých prostor je značným zásahem do soukromí, ať už jsou kompromitující, nebo ne.<sup>34</sup>

Proč je publikace snímků na internetu tak kritická? Jde především o ztrátu kontroly. „Z hlediska přístupu k informacím by to, co je soukromé, nemělo být přístupné nikomu, u koho si to člověk nepřeje. Jen on sám totiž může rozhodnout o zpřístupnění informací, tj. o tom, co je soukromé a komu takové informace zpřístupní.“<sup>35</sup> V případě snímků, jež výše popsaným způsobem ohrožují soukromí jedince, je jejich zveřejněním na internetu zásah do jeho práv dokonán, neboť subjekt v takovémto případě zcela ztrácí kontrolu nad informacemi o sobě. Jeho souhlas k publikaci není vyžadován a okamžikem publikace na internetu nad informacemi ztrácí kontrolu i publikující instituce. Přestože mohou být snímky v budoucnu například na žádost poškozené osoby staženy,<sup>36</sup> kdokoliv si může do té doby pořídit jejich kopii a tu dále šířit.<sup>37</sup>

Lze tedy konstatovat, že službami typu street view je právo na soukromí, resp. informační sebeurčení dotčeno v nemalé míře. Není však jediným právem, jež je v té to situaci významné.

### Street view a svoboda projevu

V předchozí kapitole jsem uvedl cíl projektů typu street view a jejich účel. Z pohledu jejich provozovatelů je to příjem z reklamy, z pohledu uživatelů přístup k informacím. Podstatné je, že k těmto účelům obě strany směřují skrze realizaci svého práva na svobodu projevu.

Právo na svobodu projevu má v případě služeb typu street view dvě podoby. Provozovatelé služeb využívají svého práva informace šířit, uživatelé práva informace přijímat. Jelikož jedna strana komunikuje s druhou, vzniká mezi nimi vztah, do kterého veřejná moc nesmí zasahovat, jinak by jejich práva byla omezena.<sup>38</sup> Kdyby k takovému zásahu přesto došlo, či práva by v tuto chvíli byla dotčena? Bylo by zasaženo právo na svobodu projevu provozovatele, či právo na informace uživatele?

„[Jan] Filip<sup>39</sup> vidí právo na informace, uvedené v českém prostředí v odst. 1 a odst. 5 téhož čl. 17 Listiny,

34 Na to upozornil i německý soud. Srov. výše poznámka č. 23.

35 PLECITÝ, Vladimír. Problematika ochrany osob a majetku z pohledu soukromého a veřejného práva. Plzeň : Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2010. 139 s. ISBN 9788073802479. s. 11.

36 Společnost Google u své služby Google Street View podobnou možnost nabízí. Srov. Ochrana soukromí. *Street View : Prozkoumejte svět na úrovni ulic* [online]. 2011 [cit. 2011-05-14]. Dostupné z WWW: <[http://maps.google.cz/intl/cs\\_cz/help/maps/streetview/privacy.html](http://maps.google.cz/intl/cs_cz/help/maps/streetview/privacy.html)>.

37 Na tento problém upozorňuje zejména Radim Polčák: „Díky informačním a komunikačním technologiím a veřejně široce dostupné celosvětové informační síti je však možno nejen teoreticky ale jednoduše prakticky oddělit informaci od jejího hmotného zachycení. Vzhledem k praktické absenci omezení datovou kapacitou ji pak lze libovolně přenášet, ukládat či kopírovat. Technická realizace iuris possidendi je tedy značně problematická a v praxi mimo jiné i z důvodů limitů platnosti a působnosti práva na internetu jen obtížně dosažitelná. Informaci lze totiž nejen libovolně kopírovat, ale i umisťovat ji tak, že je sice všeobecně dostupná, avšak je mimo dosah efektivní jurisdikce státu, který by se snažil chránit ius possidendi jejího vlastníka.“ POLČÁK, Radim. *Internet a proměny práva*. Praha: Auditorium, 2012, ISBN 9788087284223. s. 306.

38 Srov. JÁGER, Petr; MOLEK, Pavel. *Svoboda projevu : demokracie, rovnost a svoboda slova*. Vyd. 1. Praha : Auditorium, 2007. 195 s. ISBN 9788090378650. s. 119.

39 FILIP, Jan. *Vybrané kapitoly ke studiu ústavního práva*. Vyd. 2., dopl. Brno : Masarykova univerzita, 2001. 458 s. ISBN 8021025921. s. 126.

31 Srov. LAVOIE, Andrew. The Online Zoom Lens : Why Internet Street-Level Mapping Technologies Demand Reconsideration of the Modern-Day Tort Notion of Public Privacy. *Georgia Law Review* [online]. 2009, 43, 2, [cit. 2011-05-15]. Dostupný z HeinOnline: <<http://heinonline.org/HOL/Page?collection=journals&handle=hein.journals/geolr43&id=587>>. s. 608 an.

32 HELFT, Miguel. Google Photos Stir a Debate Over Privacy. *The New York Times* [online]. New York : The New York Times Company, vydáno 1. června 2007 [cit. 2011-05-11]. Dostupné z: <<http://query.nytimes.com/gst/fullpage.html?res=9A01E0D81530F932A35755C0A9619C8B63>>.

33 PAVLÁT, David. *RE: Služby street view* [online]. Jan Tomášek. 11. 10. 2012 [cit 2012-10-15].

jako zrcadlový odraz svobody projevu, což je logický důsledkem komunikační linie mezi subjektem informace poskytujícím a přijímajícím. Proto také významná část sporů (dle Filipa většina), a to nejen na úrovni Ústavního soudu, ale i na úrovni soudů obecných, je vedena ve spojení obou těchto práv [...] Není tomu tak pochopitelně vždy, neboť k takovéto situaci by docházelo, pouze pokud by na jednom konci této komunikační vazby byl subjekt toužící konkrétní informace šířit a na straně druhé subjekt toužící právě tyto informace obdržet, přičemž oba by následně byly poškozeny zásahem státu nebo jiného veřejnoprávního subjektu, který do tohoto ideálního schématu vstupuje z důvodů hájení ... [zájmů] svobodě slova protichůdných. Ve skutečnosti je ovšem podstatná část sporů o svobodu projevu důsledkem poškození skutečného zájmu pouze jedné ze stran, které se teprve hledají.<sup>40</sup>

Jsem přesvědčen, že v případě omezení služeb typu street view ze strany veřejné moci by došlo k zásahu do práv obou komunikujících stran tak, jak je popisuje Jan Filip. Na straně poskytovatelů by byl zásah patrnější – na výkonu práva na svobodu projevu zakládají svoji komerční aktivitu, vzniklá újma by tedy byla jasně měřitelná v podobě ušlého zisku. Poskytovatelé jsou navíc většinou větší (často nadnárodní) společnosti, nadané výrazně většími možnostmi projevit veřejně svůj nesouhlas například prostřednictvím médií či organizovaných zájmů ve veřejných orgánech.

Přesto se domnívám, že zásah do práva na informace příslušejícího uživateli by byl významnější. Jak uvádí Petr Kolman: „Pro naši současnou společnost je do značné míry signifikantní, že úspěšným jedincem (či společností nejružnějšího typu v nejširším slova smyslu) je právě ten, kdo má nejvíce relevantních informací v co nejvyšší kvalitě. Dnešnímu čtenáři netřeba naznačovat silný a stále více silící vztah mezi právem, informacemi a ekonomickými dopady [...]“<sup>41</sup> Obdobně zdůrazňuje zvláštní zpravodaj OSN pro ochranu svobody projevu Frank La Rue (překlad JT): „[T]ím, že umožňuje jednotlivcům vyměňovat si informace a myšlenky okamžitě a s minimálními náklady napříč hranicemi, nám Internet dává přístup k informacím a znalostem, které byly dříve nedosažitelné. Tato skutečnost přispívá k odhalování pravdy a rozvoji společnosti jako celku.“<sup>42</sup> Zásahem do komunikace mezi poskytovateli a uživateli služeb by byl přístup k takovýmto informacím omezen a tím narušen nejen svobodný rozvoj jedince, ale i celé společnosti.<sup>43</sup>

40 JÁGER, Petr; MOLEK, Pavel. *Svoboda projevu : demokracie, rovnost a svoboda slova*. Vyd. 1. Praha : Auditorium, 2007. 195 s. ISBN 9788090378650. s. 38.

41 KOLMAN, Petr. *Právo na informace*. 1. vyd. Brno : Masarykova univerzita, 2010. 216 s. ISBN 9788021051355. s. 9.

42 LA RUE, Frank. *Report of the Special Rapporteur on the promotion and protection of the right to freedom of opinion and expression* [online]. United Nations, Human Rights Council: vydáno 16. 5. 2011 [cit. 2012-03-15]. Dostupné z: <[http://www2.ohchr.org/english/bodies/hrcouncil/docs/17session/A.HRC.17.27\\_en.pdf](http://www2.ohchr.org/english/bodies/hrcouncil/docs/17session/A.HRC.17.27_en.pdf)>.

43 Takový význam přikládá svobodě slova i Ústavní soud české republiky. Srov. HOLLÄNDER, Pavel. *Zásada proporcionalita: jednosměrná ulice či hermeneutický kruh?* In *Právo na soukromí*. Brno : Masarykova univerzita, 2011. ISBN 9788021054493. s. 21.

Jednalo by se tedy o intenzivní zásah do práv jednotlivců, kromě toho by ale byla zasažena informační společnost jako celek. Pojmem informační společnost v současné době označujeme takovou společnost, „která si postupně uvědomuje důležitost informací a která ke zvýšení své informovanosti využívá možností daných moderními informačními a komunikačními technologiemi.“<sup>44</sup>

Informační charakter společnosti přitom můžeme vnímat jako nedistributivní veřejný statek (veřejné dobro).<sup>45</sup> Toto pojetí lze odůvodnit faktem, že z ní mají prospěch i ti lidé, kteří na ní přímo neparticipují, neboť informační společnost prostřednictvím komplexní informační výměny přispívá „k rovnosti, slušnosti, pořádku, solidaritě, apod.“<sup>46</sup> Příkladem budiž události tzv. arabského jara, kdy se prostřednictvím sociálních sítí, tj. služeb informační společnosti, podařilo zorganizovat hnutí, která vedla ke změně režimu a rozvoji demokracie v některých arabských zemích. Takovéto změny bezpochyby přispívají i těm, kteří služby informační společnosti přímo nevyužívají.

### Proporcionalita dotčených práv

Výše uvedená analýza ukazuje, že v případě služeb typu street view můžeme hovořit o kolizi práva na soukromí na jedné straně a práva na svobodu projevu a veřejného statku informační společnosti na straně druhé. Vzhledem k tomu, že v kontinentálním pojetí jsou základní lidská práva a veřejné statky vnímány jako právní principy,<sup>47</sup> nikoliv normy, nelze rozhodnout o nadřazenosti či podřazenosti jednoho či druhého. Obě dvě základní práva musí být šetřena v maximální možné míře.<sup>48</sup> Pro rozřešení jejich kolize v konkrétním případě pak slouží soubor tří kritérií označovaný jako test proporcionality, v českém právním prostředí formulovaný především v nálezů Ústavního soudu Pl. ÚS 4/94: „Prvním je kritérium vhodnosti, tj. odpověď na otázku, zdali institut, omezující určité základní právo, umožňuje dosáhnout sledovaný cíl (ochranu jiného základního práva) ... Druhým kritériem poměrování základních práv a svobod je kritérium potřebnosti, spočívající v porovnávání legislativního prostředku, omezujícího základní právo resp. svobodu, s jinými opatřeními, umožňujícími dosáhnout stejného cíle, avšak nedotýkajícími se základních práv a svobod ... Třetím kritériem je porovnání závažnosti obou v kolizi stojících základních práv ... [jež] spočívá ve zvažování empirických, systémových, kontextových i hodnotových argumentů.“<sup>49</sup> Tato formulace sice primárně směřuje k posuzování proporcionality

44 POLČÁK, Radim. *Internet a proměny práva*. Praha: Auditorium, 2012. ISBN 9788087284223. s. 275.

45 Jak uvedl náš Ústavní soud „[v] veřejným statkem se [...] určitý aspekt lidské existence stává za podmínky, kdy není možno jej pojmově, věcně i právně rozložit na části a tyto přiřadit jednotlivcům jako podíl.“ Odlišné stanovisko k nálezů Ústavního soudu ze dne 3. 4. 1996, sp. zn. Pl. ÚS 32/95.

46 POLČÁK, Radim. *Internet a proměny práva*. Praha: Auditorium, 2012. ISBN 9788087284223. s. 282.

47 HOLLÄNDER, Pavel. *Zásada proporcionalita: jednosměrná ulice či hermeneutický kruh?* In *Právo na soukromí*. Brno : Masarykova univerzita, 2011. ISBN 9788021054493. s. 23 an.

48 Srov. čl. 4. odst. 4 Listiny

49 Nález Ústavního soudu ze dne 12. 10. 1994, sp. zn. Pl. ÚS 4/94.

zákonných zásahů do základních práv, lze ji však vztáhnout i na horizontální kolize.

Při aplikaci kritérií vhodnosti a přiměřenosti se operuje především s cílem (účelem) zásahu do práva. Cílem, jenž je pro tuto aplikaci relevantní, je zpřístupnění komplexních prostorových obrazových informací především o místech, na která se uživatel služby za současných okolností nemůže nebo nechce fyzicky přemístit. Před kritériem vhodnosti tedy služby street view ob stojí, neboť úspěšně slouží k naplnění stanoveného cíle.

Hodnocení dle kritéria potřebnosti znamená položit si otázku, zda by stanoveného cíle nebylo možno dosáhnout jinými prostředky, jež by více šetřily práva garantovaná Listinou. I zde by zřejmě měla odpověď být negativní, protože si lze těžko představit jiný prostředek než fotografické zachycení a následnou rekonstrukci obrazu míst, umožňující realizaci vytyčeného cíle.

Nejproblematictější je posouzení dle kritéria třetího. Vzhledem k jeho povaze je výsledek hodnocení vždy do značné míry subjektivní. Z hlediska empirického zde musíme uvážit především velikost zásahu na jedné straně a přínosu na straně druhé. Protože obě práva spočívají ve vztahu jedince k informacím, jak jsem uvedl v úvodu této kapitoly, je třeba je z tohoto hlediska posuzovat. Protože smyslem informace je snižovat entropii, tedy působit organizačně,<sup>50</sup> rozhodující je, zda služby street view zvyšují organizovanost společnosti natolik, aby to vyvážilo dezorganizační efekt na soukromí jedince. Organizující efekt přináší služby street view denně desítkám tisíc uživatelů, naopak významnější zásahy do soukromí, které vyvolaly odezvu poškozených, se dosud omezily jen na několik jednotek či desítek případů, ve kterých navíc stále nebyl zásah citelný.<sup>51</sup>

Systémové argumenty se vztahují k pozici v kolizi stojících práv a veřejných statků v rámci hierarchie základních práv. Ač je právo na soukromí velmi významným základním právem, považují svobodu projevu za významnější, neboť bez svobody projevu nemůžeme své soukromí hájit, upozorňovat, že je do něj zasahováno, a veřejně se domáhat nápravy. Právo na svobodu projevu je navíc v případě služeb street view podpořeno veřejným statkem informační společnosti. Jejich komplex převažuje nad právem na soukromí ještě výrazněji.

Hodnocení proporcionality z hlediska kontextu znamená zvážit další negativní dopady zásahu, tedy především riziko jeho zneužití.<sup>52</sup> V případech služeb street view se nabízí řada způsobů zneužití. Například příliš časté snímání určité oblasti může intenzitu zásahu zásadním způsobem zvýšit. Snímky jsou také pořizo-

vány bez rozostření tváří, to je prováděno dodatečně a mezi tím mohou data uniknout. Pokud by ze snímků nebyly odstraněny tváře definitivně, ale pouze pro účely zobrazení, zásah by opět zesílil. I kdyby se však kterákoliv z těchto možností stala skutečností, výsledkem by zřejmě nebyl nijak dramaticky větší zásah do práv jednotlivců, než jaký vzniká provozem služeb jako takových.

Posouzení z hlediska hodnotového je neobjektivnější. V současné (kontinentální) evropské společnosti stavíme soukromí v našich hodnotových žebříčcích zdánlivě velmi vysoko. I přesto miliony Evropanů denně vědomě sdílí své, dříve soukromé, informace prostřednictvím sociálních sítí s širokou veřejností. Tento rozpor mezi deklarovanou a skutečnou hodnotou, již pro nás soukromí tvoří, vnímám z několika hledisek. Především se mění náš pohled na hranice soukromé sféry. Ta se v minulých desetiletích značně rozšiřovala a zahrnovala čím dál více oblastí. Nyní zjišťujeme, že to v některých případech není praktické. Z ryze ekonomického hlediska je pro nás často výhodné někoho „vpustit“ do našeho soukromí, aby nám na základě získaných informací pomohl například se spotřebitelskými rozhodnutími. Ve střetu s jinými kulturami docházíme ke zjištění, že jejich pojetí soukromí je užší a to jim pak poskytuje v hospodářské soutěži komparativní výhodu. V neposlední řadě nás přílišné rozšiřování soukromí izoluje od společnosti a může v některých jedincích vyvolávat nízké sebehodnocení.<sup>53</sup>

Právo na soukromí při současné koncepci navíc spočívá v držbě informací (možnosti efektivní restrikce jejich pohybu). Restriktivní práva k informacím správně kritizuje Radim Polčák jednak pro nemožnost jejich technické realizace a efektivního vynucení, ale především pro jejich filozofickou rozpornost s podstatou informace a informační společnosti.<sup>54</sup>

Soukromí jako hodnota je tedy značně oslabeno. Oproti němu stojí svoboda projevu a informační společnost, jejichž význam v dnešní době roste. To je dáno především výše citovanými důvody ze zprávy zvláštního zpravodaje OSN. I zde se stavím na stranu svobody projevu, proto služby street view třetí kritérium dle mého názoru splňují.

Na závěr aplikace principu proporcionality je třeba zohlednit také „postulát minimalizace zásahu do základních práv“,<sup>55</sup> tedy na základě čl. 4 odst. 4 Listiny posoudit, zda byly využity všechny možnosti pro minimalizaci zásahu do dotčeného práva. Právě zde spatřuji nejslabší místo služeb typu street view. Poskytovatelé sice činí opatření, která vedou k zmenšení možných zásahů do soukromí (rozmazávají tváře zachycených osob a nabízí uživatelům možnost nahlásit snímek, který

50 Radim Polčák uvádí, že „za informaci v právním smyslu toho slova, lze označit pouze takové sdělení, jehož důsledkem je organizace určitého systému.“ Srov. POLČÁK, Radim. *Internet a proměny práva*. Praha: Auditorium, 2012, ISBN 9788087284223, s. 23.

51 K obdobnému závěru dospívá i Christian Lindner, srov. LINDNER, Christian. *Persönlichkeitsrecht und Geo-Dienste im Internet – z. B. Google Street View/Google Earth. Zeitschrift für Urheber- und Medienrecht* [online]. 2010, č. 4 [cit. 2012-10-18]. Dostupné z beck-online.de: <http://beck-online.beck.de/Default.aspx?ypath=bibdata\zeits\zum\2010\cont\zum.2010.292.1.htm>. s. 299.

52 Nález Ústavního soudu ze dne 12. 10. 1994, sp. zn. Pl. ÚS 4/94.

53 SOBEK, Tomáš. *Svoboda a soukromí*. In ŠIMÍČEK, Vojtěch (ed.). *Právo na soukromí*. Brno: Masarykova univerzita, 2011. s. 37–48. ISBN 9788021054493.

54 POLČÁK, Radim. *Internet a proměny práva*. Praha: Auditorium, 2012, ISBN 9788087284223, s. 306 an.

55 HOLLÄNDER, Pavel. *Hlavní doktríny Ústavního soudu české republiky*. In DANČÁK, Břetislav; ŠIMÍČEK, Vojtěch (eds.). *Základní lidská práva a právní stát v judikatuře ústavních soudů*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2000. 141 s. ISBN 8021024518, s. 24.

zasahuje do něčích práv a má být odstraněn).<sup>56</sup> Přesto jsem přesvědčen, že je možné dělat ještě více. Při vynaložení větších prostředků by bylo možné, aby tváře osob byly na snímcích rozmazány důsledněji, nebo aby nebyly rozmazány pouze obličej, ale celé postavy. Stejně tak by bylo žádoucí, aby byly rozmazány průhledy do obydlí a aby k rozmazání došlo ihned po pořízení snímku a podobizny osob se vůbec neukládaly.

Nebyly tedy využity všechny možnosti pro minimalizaci zásahu do dotčeného práva a postulát minimalizace zásahu tak není zcela naplněn. Stačí tento fakt k tomu, abychom zásah do soukromí shledali jako neproporcionální? Domnívám se, že ne, a to s ohledem na hodnocení dle kritéria poměrnosti. Při něm jsme našli tolik argumentů hovořících ve prospěch zásahu, že i takovéto naplnění postulátu minimalizace zásahu se mi jeví jako dostatečné.

Na základě výše uvedeného testu jsem tedy došel k závěru, že služby street view ve své současné podobě nejsou svým zásahem do soukromí protiústavní a neporušují normy obsažené v mezinárodních smlouvách. Jaké z tohoto závěru vyplývají důsledky pro konkrétní subjekty? Ústavní normy jsou sice v našem prostředí přímo aplikovatelné a lze se jich oprávněně dovolávat, ovšem jen tam, kde nejsou dostatečně nebo správně konkretizovány normami zákonnými. V ostatních případech nám poskytují pouze určité měřítko, podle kterého bychom měli předpisy nižší právní síly hodnotit a ústavně konformně interpretovat.

Na zákonné úrovni je ústavní a mezinárodně garantované právo na soukromí chráněno jednak občanským právem a jednak legislativou na ochranu osobních údajů. Soukromoprávní ochrana je jak ve stávajícím,<sup>57</sup> tak v novém občanském zákoníku<sup>58</sup> jen drobnou konkretizací ústavních norem a výčty chráněných aspektů osobnosti jsou jen demonstrativní. Obecně jsou zásahy do soukromí podmíněny souhlasem subjektu, výjimkou jsou však situace, kdy je do soukromí zasahováno na základě oprávněného zájmu. Navíc, vzhledem k charakteru soukromého práva obecně, připadá aplikace této úpravy v úvahu jen tehdy, když se konkrétní subjekt bude bránit proti konkrétnímu zásahu. Výsledek takového řízení lze těžko předvídat, neboť v otázkách ochrany soukromí jako práva osobnostního je třeba posuzovat každý případ jednotlivě.<sup>59</sup> Žádnou relevantní judikaturu v České republice v tomto kontextu nemáme, lze se proto jen domnívat, že by soud zásah posuzoval podle výše uvedených kritérií proporcionality. Zda by však v konkrétním případě došel ke stejnému výsledku, je nejisté. Naopak úprava správní, regulující problematiku osobních údajů, je obecná a její účinky preventivní, rozeberu ji proto v následující kapitole podrobněji.

## Street view a ochrana osobních údajů

Institut ochrany osobních údajů je jedním z mechanismů sloužících k ochraně práva na soukromí. Protože z něj vychází, má na mezinárodní a ústavní úrovni stejné prameny, tedy Listinu, MPOPP a Úmluvu. Specifickým pramenem, který na mezinárodní úrovni upravuje ochranu osobních údajů a kterým je Česká republika vázána, je Úmluva o ochraně osob se zřetelem na automatizované zpracování osobních dat. Tato úmluva, jež zaručuje fyzickým osobám na území smluvních stran ochranu soukromí ve vztahu k automatickému zpracování osobních údajů, se stala rámcem pro právní úpravu této problematiky v jednotlivých státech.<sup>60</sup>

Vychází z ní i směrnice Evropského parlamentu a Rady 95/46/ES, o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů. Směrnice však oproti zmíněné úmluvě výrazně rozšiřuje a prohlubuje povinnosti členských zemí. Mimo jiné „požaduje vytvoření nezávislého orgánu dozoru, rozšiřuje ochranu osobních údajů také na neautomatizovaně zpracovávané údaje[, ...] definuje zvláštní kategorii osobních údajů, tzv. citlivé údaje.“<sup>61</sup> Výsledkem promítnutí těchto mezinárodních závazků České republiky do našeho právního řádu je zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých předpisů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZOOÚ“). Právě tento zákon je rozhodující při posouzení, zda poskytovatelé služeb street view nakládají s osobními údaji.

Nejprve je třeba rozhodnout, zda služby street view spadají do působnosti ZOOÚ. Osobním údajem je dle § 4 písm. a) tohoto zákona „jakákoliv informace týkající se určeného nebo určitelného subjektu údajů.“ Obrazová data, jež provozovatelé služeb street view pořizují pro přípravu panoramatických snímků, informacemi jsou. Jak jsem již uvedl v předcházející kapitole, domnívám se, že se některé z těchto informací se mohou týkat fyzických osob (subjektů údajů dle § 4 písm. d) ZOOÚ) a mohou vést k jejich identifikaci (subjekty jsou dle nich tedy určitelné).<sup>62</sup> Pokud je na snímku zachycena osoba, její tvář je při následném zpracování rozostřena. I kdybychom předpokládali stoprocentní úspěšnost algoritmu zajišťujícího rozpoznání a rozostření tváří, stále zde zbývá možnost, že bude subjekt identifikován na základě ostatních znaků patrných z jeho podobizny.<sup>63</sup> Snímky pro služby typu street view tedy mohou obsahovat osobní údaje.

Podmínka existence dat charakteru osobních údajů je pro působnost ZOOÚ podmínkou nutnou, ne však dostačující. Je třeba dále posoudit, zda jsou při provozu služeb typu street view tyto údaje zpracovávány. Zpracováním osobních údajů se pro účely ZOOÚ rozumí „jakákoliv operace nebo soustava operací, které správce

56 Srov. *Google mapy Česko : Ochrana soukromí* [online]. Změněno 15. února 2012 [cit. 2012-03-15]. Dostupné z: <<http://maps.google.cz/intl/cs/help/maps/streetview/privacy.html>>.

57 § 13 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

58 § 84 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník.

59 POLČÁK, Radim. *Internet a proměny práva*. Praha: Auditorium, 2012, ISBN 9788087284223. s. 330 an.

60 BARTÍK, Václav; JANEČKOVÁ, Eva. *Zákon o ochraně osobních údajů s komentářem*. 1. vyd. Olomouc : Anag, 2010. 383 s. ISBN 9788072636136. s. 10.

61 Tamtéž s. 11.

62 K problematice identifikovatelnosti subjektů srov. BARTÍK, Václav; JANEČKOVÁ, Eva. *Zákon o ochraně osobních údajů s komentářem*. 1. vyd. Olomouc : Anag, 2010. 383 s. ISBN 9788072636136. s. 34.

63 Srov. BREMER, Catherine. *Frenchman sues over Google Views urination photo*. *Reuters* [online]. New York : Thomson Reuters, vydáno 2. března 2012 [cit. 2012-03-12]. Dostupné z: <<http://www.reuters.com/article/2012/03/02/uk-france-google-idUSLNE82100N20120302>>.



nebo zpracovatel systematicky provádějí s osobními údaji, a to automatizovaně nebo jinými prostředky<sup>64</sup>. Je nepochybné, že při pořizování a zpracování snímků se provádějí operace s osobními údaji. Těž je jasné, že snímky jsou zpracovávány systematicky, jinak by nebylo možné je zkompletovat do panoramatických pohledů. Zákon však vyžaduje spojení těchto dvou skutečností – nakládání s osobními údaji a systematické provádění takových operací, tedy „činnost vykonávanou s určitým záměrem zpracovávat osobní údaje fyzických osob.“<sup>65</sup> Nestačí systematicky zpracovávat libovolná data, nebo nahodile operovat s osobními údaji.

Ačkoli jsou snímky pro služby street view pořizovány a zpracovávány systematicky, cílem těchto činností je zachytit především budovy a jejich okolí. Osoby jsou na nich zachyceny náhodou, nikoliv cíleně a jejich osobní údaj je tedy zpracován nezáměrně, téměř nahodile. Na základě čistě jazykového výkladu bych tedy došel k závěru, že služby street view osobní údaje nezpracovávají.<sup>66</sup>

Pouhý jazykový výklad v tomto případě ale nestačuje. V potaz je třeba vzít také účel zákona jako celku a jeho konkrétního ustanovení. Účelem ZOOÚ je dle důvodové zprávy „zajistit ochranu osobních údajů, způsob jejich zpracovávání jak v České republice, tak pro přenos do zahraničí a regulovat vztahy, které v souvislosti s nimi vznikají.“<sup>67</sup> Ke konkrétnímu ustanovení definujícímu pojem zpracování zpráva uvádí: „Pod pojem zpracování je nutno zahrnout jakoukoliv manipulaci s údaji (tedy také ‚správu údajů‘, ‚nakládání s údaji‘ a pod).“<sup>68</sup> Z odstavců 3 a 4 § 3 ZOOÚ je jasné zřejmé, že zákonodárce nechtěl, aby tato úprava dopadla na drobné zpracovatele, u nichž je společenská nebezpečnost vyplývající ze zpracování minimální a pro které by povinnosti uložené ZOOÚ znamenaly nepřiměřenou zátěž, efektivně bránící ve výkonu jejich jinak oprávněné činnosti. Když zákonodárce takové případy jmenovitě vyloučil, lze usuzovat, že směřoval proti případům opačným – velkým zpracovatelům způsobilým svou činností značně ohrozit informační sebeurčení jednotlivců, pro něž zároveň povinnosti vyplývající ze ZOOÚ představují minimální zátěž. Mezi takové subjekty patří i provozovatelé služeb street view. Jak jsem ukázal v předchozí kapitole, služby street view zasahují do oblasti informační diskrece zachycených osob. Výše jsem pak ukázal, že se zásah realizuje nakládáním s osobními údaji. Přestože tedy operace s osobními údaji nejsou prvotním cílem

činnosti provozovatelů, nelze je vzhledem k měřítku, v jakém jsou prováděny, vyloučit z působnosti ZOOÚ, neboť by to odporovalo smyslu zákona.

Služby street view tedy spadají do působnosti ZOOÚ.<sup>69</sup> Jejich provozovatelé jsou tím pádem správci osobních údajů ve smyslu jeho § 4 písm. j). Z této skutečnosti pro ně vyplývá řada povinností.<sup>70</sup> Rozebrat je všechny by bylo nad rozsah této práce, zaměřím se proto jen jednu, která se mi jeví jako nevíce problematická – povinnost „zpracovávat osobní údaje pouze se souhlasem subjektu údajů“.<sup>71</sup>

Souhlas ZOOÚ vymezuje jako „svobodný a vědomý projev vůle subjektu údajů, jehož obsahem je svolení subjektu údajů se zpracováním osobních údajů“.<sup>72</sup> Získávat takovýto projev vůle, byť v ústní formě, od všech osob, které mohou na snímcích být zachyceny, je vzhledem k způsobu pořizování snímků nereálné, minimálně v místech, kde se pohybuje více lidí (náměstí, rušné ulice). Taková místa přitom uživatele služeb zpravidla nejvíce zajímají.

ZOOÚ připouští z povinnosti získat souhlas několik výjimek. Na služby street view by se mohla vztahovat výjimka z § 5 odst. 2 písm. e), která umožňuje bez souhlasu zpracovávat osobní údaje „pokud je to nezbytné pro ochranu práv a právem chráněných zájmů správce, příjemce nebo jiné dotčené osoby“. O toto ustanovení se opírají především provozovatelé kamerových systémů se záznamem.<sup>73</sup>

Služby street view se kamerovým systémům podobají způsobem získávání osobních údajů a množstvím případných subjektů údajů, proto na ně lze některé úvahy týkající se těchto systémů uplatnit analogicky. Odlišný je však samotný zájem stojící proti právu na soukromí. U kamerových systémů je to zpravidla právo vlastnické, právo na tělesnou integritu a v krajním případě právo na život. U služeb street view je to právo na svobodu projevu. Domnívám se, že obě tato práva odůvodňují zásah do soukromí. U kamerových systémů o tom panuje převážná společenská shoda, u služeb street view to dovozují na základě testu proporcionality v předcházející kapitole.

Lze však analogicky použít i § 5 odst. 2 písm. e) ZOOÚ? Spadá výkon práva na svobodu projevu do kategorie „ochrany práv a právem chráněných zájmů“? Zde se názory liší. Jiří Maštalka tvrdí, že pro uplatnění zmíněného ustanovení „musí nastat situace, kdy jsou ohrožena určitá práva správce nebo jiné osoby.“<sup>74</sup> Z úvah autorů nejnovějšího komentáře k ZOOÚ lze naopak odvodit, že kategorii ochrany práv v tomto kontextu vnímají jako širší, když uvádí: „Zasahovalo-li by přece jen zpracování údajů do práva na soukromí, bylo by to

64 § 4 odst. 1 písm. e) ZOOÚ.

65 BARTÍK, Václav; JANEČKOVÁ, Eva. *Zákon o ochraně osobních údajů s komentářem*. 1. vyd. Olomouc : Anag, 2010. 383 s. ISBN 9788072636136. s. 45.

66 Obdobné pochybnosti o tom, zda služby street view vůbec zpracovávají osobní údaje (z pohledu německého práva) vyslovuje ve své úvaze o Google Street View i Nikolaus Forgó. Srov. FORGÓ, Nikolaus. Google StreetView – Nur ein Spannungsverhältnis zwischen Privatsphäre und öffentlichem Raum? *Multimedia und Recht* [online]. 2010, č. 4 [cit. 2012-10-18]. s. 217-218. Dostupné z beck-online.de: <<http://beck-online.beck.de/Default.aspx?vpath=bib-data/zeits/mmr/2010/cont/mmr.2010.217.1.htm>>.

67 Sněmovní tisk 374/0, důvodová zpráva k zákonu č. 101/2000, o ochraně osobních údajů a o změně některých předpisů. Dostupné z: <<http://www.psp.cz/sqw/text/orig2.sqw?idd=28130>>.

68 Sněmovní tisk 374/0, důvodová zpráva k zákonu č. 101/2000, o ochraně osobních údajů a o změně některých předpisů. Dostupné z: <<http://www.psp.cz/sqw/text/orig2.sqw?idd=28130>>.

69 Stranou prozatím ponechme otázku působnosti ZOOÚ z hlediska státní příslušnosti resp. domicilu provozovatele. Podrobněji se jí věnuje kapitola 6.

70 § 5 ZOOÚ.

71 § 5 odst. 2 ZOOÚ.

72 § 4 odst. 1 písm. n) ZOOÚ.

73 BARTÍK, Václav; JANEČKOVÁ, Eva. *Zákon o ochraně osobních údajů s komentářem*. 1. vyd. Olomouc : Anag, 2010. 383 s. ISBN 9788072636136. s. 95.

74 MAŠTALKA, Jiří. *Osobní údaje, právo a my*. Vyd. 1. Praha : C.H. Beck, 2008. ISBN 9788074000331. s. 56.

možné pouze v případě, že by proti právu na soukromí stálo jiné lidské právo nebo svoboda[.]<sup>75</sup>

Dle mého názoru je nutné pojem ochrany práv vykládat úžeji a nelze jej ztotožnit s jejich výkonem. Zatímco výkonem práva naplňují jeho podstatu, při ochraně práva bráním druhým, aby mě ve výkonu rušili. Svě právo na život vykonávám tím, že žiji, a kamerovým systémem jej pouze dodatečně chráním. Službami street view je právo na svobodu projevu přímo vykonáváno. Výjimka uvedená v § 5 odst. 2 písm. e) ZOOÚ by se na ně tedy neměla vztahovat.

Podle ZOOÚ tedy služby street view zpracovávají osobní údaje. Z toho pro jejich provozovatele plyne povinnost získávat souhlas subjektů údajů a žádná zákonná výjimka je této povinnosti nezproštuje. Jak jsem však uvedl v úvodní analýze právních aspektů těchto služeb, je třeba zjistit, zda se na ně nevztahují normy regulující služby informační společnosti, a pokud ano, jaké z toho vyplývají důsledky. O to se pokusím v následující kapitole.

### Služby street view jako služby informační společnosti

Abychom mohli posoudit, zda má nějaký právní význam skutečnost, že služby street view jsou poskytovány prostřednictvím informačních sítí, je třeba uvážit, zda je možné podřadit je pod pojem služeb informační společnosti. Legální definice toho pojmu je v českém právním řádu a v právu EU čerpána ze směrnice č. 98/34/ES, o postupu při poskytování informací v oblasti norem a technických předpisů, ve znění pozdějších předpisů. Tato směrnice v článku 2 označuje jako službu informační společnosti každou službu, která je poskytována „zpravidla za úplat, na dálku, elektronicky a na individuální žádost příjemce služeb“. Směrnice dále rozvádí jednotlivé složky definice. První požadavek – úplatnost – je přitom „třeba interpretovat tak, že je obvyklé za příslušnou službu vybírat úplat. Neznamena to však, že služba splňující výše uvedené podmínky, která je poskytována v konkrétním případě zdarma, této definici neodpovídá. Rovněž to neznamena, že úplata musí být nutně vybírána od toho, komu je příslušná služba poskytována.“<sup>76</sup> Tuto skutečnost lze odvodit z článku 18 preambule směrnice č. 2000/31/ES, o některých právních aspektech služeb informační společnosti, zejména elektronického obchodu, na vnitřním trhu (směrnice o elektronickém obchodu), která k pojmu služeb informační společnosti poskytuje interpretační vodítka.

Radim Polčák uvádí k praktickému posouzení, zda je daná služba službou informační společnosti tato tři kritéria:

- Služba musí být poskytována pro jiného (zde logicky odpadají například služby, které poskytuje zaměstnavatel zaměstnancům v rámci výkonu

jejich pracovních činností, tj. na základě pracovní smlouvy),

- podstata služby je v elektronicky komunikované informaci (tam, kde podstata služby tvoří cokoli jiného a informace jen umožňuje poskytnutí služby, nejedná se o službu informační společnosti – příkladem může být on-line obchod, kde elektronická komunikace jen usnadňuje uzavření smluv) a
- služba je poskytována individuálně (musí se jednat o službu, kterou uživatel konzumuje vlastní aktivitou a je tedy poskytována za jeho přímého přičinění – služby poskytované bez ohledu na uživatele jako například rozhlasové vysílání, do tohoto rámce nespádají).<sup>77</sup>

Jak již bylo zmíněno, provozovatelé služeb street view poskytují veřejnosti panoramatické snímky složené do virtuálních prohlídek různých míst. Veřejné poskytování zaručuje splnění prvního kritéria. Panoramatické snímky a virtuální prohlídky mají charakter informace<sup>78</sup> a prostřednictvím informační sítě jsou komunikovány elektronicky, druhé kritérium je tedy taktéž splněno. Nejproblematictější při podřazování pod pojem služby informační společnosti je kritérium třetí.<sup>79</sup> U služeb street view jeho naplnění vyplývá z formy prezentace obsahu. Ačkoli snímky jakožto obsah jsou pořizovány z iniciativy poskytovatele, k samotnému poskytnutí služby dojde až v okamžiku jejich zobrazení, které se děje na pokyn uživatele. Ten se obvykle realizuje označením místa na mapě a kliknutím na odkaz street view služby, což jednoznačně vyžaduje vlastní aktivitu.

Služby typu street view jsou tedy službami informační společnosti ve smyslu směrnice č. 98/34/ES. Z příkladů jmenovaných v čl. 18 preambule směrnice č. 2000/31/ES lze služby street view nejlépe zařadit mezi „služby, které poskytují nástroje umožňující vyhledávání dat, přístup k datům a získávání dat.“

### Omezení odpovědnosti

Aby byl umožněn další rozvoj informační společnosti, je odpovědnost poskytovatelů služeb informační společnosti (information service providers, dále jen ISP) v určitých případech omezena.<sup>80</sup> Podklad pro toto omezení tvoří výše zmíněná směrnice č. 2000/31/ES, jež je v České republice implementována zákonem č. 480/2004 Sb., o některých službách informační společnosti, ve znění pozdějších předpisů. § 3 až 5 tohoto zákona však omezují odpovědnost pouze těch ISP, kteří pracují s informacemi poskytnutými uživatelem. Provozovatelé služeb street view pořizují snímky sami, bez přičinění uživatelů, nelze proto na ně ustanovení tohoto zákona vztáhnout. Jejich odpovědnost za obsah zasahující do práv třetích osob tedy nijak omezena není.

77 POLČÁK, Radim. Právo a evropská informační společnost [online].

1. vyd. Brno : Masarykova univerzita, 2009 [cit. 2012-03-8]. 202 s. ISBN 9788021048850. Dostupné z WWW: <[http://www.polcak.com/polcak-pravo\\_a\\_evropska\\_informacni\\_spolecnost.pdf](http://www.polcak.com/polcak-pravo_a_evropska_informacni_spolecnost.pdf)>. s. 168.

78 Zvyšují organizovanost a snižují entropii svých adresátů. K pojmu informace viz tamtéž s. 15 an.

79 Tamtéž s. 170.

80 Pro širší diskuzi tohoto omezení a důvodů jeho zavedení viz tamtéž s. 171 an.

75 BARTÍK, Václav; JANEČKOVÁ, Eva. *Zákon o ochraně osobních údajů s komentářem*. 1. vyd. Olomouc : Anag, 2010. 383 s. ISBN 9788072636136. s. 9.

76 POLČÁK, Radim. Právo a evropská informační společnost [online]. 1. vyd. Brno : Masarykova univerzita, 2009 [cit. 2012-03-8]. 202 s. ISBN 9788021048850. Dostupné z WWW: <[http://www.polcak.com/polcak-pravo\\_a\\_evropska\\_informacni\\_spolecnost.pdf](http://www.polcak.com/polcak-pravo_a_evropska_informacni_spolecnost.pdf)>. s. 167.

Důvodem je především fakt, že poskytovatelé street view služeb kontrolou svého obsahu nenarušují integritu dat svých uživatelů. U služeb, kde je obsah vytvářen uživateli, by „ponechání možnosti k založení objektivní odpovědnosti ISP na standardní bázi [...] de facto znamenalo uložení povinnosti poskytovatelům služeb informační společnosti monitorovat kvalitu informací, k jejichž tvorbě, zpracování nebo komunikaci poskytují svoji fyzickou nebo logickou infrastrukturu[.]“<sup>81</sup> Tím, že tento argument odpadá, je konstrukce omezení odpovědnosti provozovatelů street view služeb oslabena natolik, že ji nelze použít.

### Služby street view v České republice

Služby street view v současné době pokrývají značnou část Severní Ameriky i Evropy, Českou republiku nevyjímaje. První snímky ČR, konkrétně Prahy a Brna, byly zpřístupněny v lednu 2009 prostřednictvím rumunské služby Norc.<sup>82</sup> Tato událost zůstala bez povšimnutí odborné i širší veřejnosti. Příčinou byl především fakt, že služby street view lidé většinou nepoužívají cíleně a samostatně, ale spíše jako doplněk k mapové aplikaci, přes kterou se ke street view dostanou. Jelikož Norc sám žádnou populární mapovou aplikaci neprovozuje, nepodařilo se mu ke svému street view přilákat mnoho uživatelů.

Jak na Norc dopadá česká legislativa? Protože provozovatel služby sídlí v Rumunsku, které je členským státem EU, řídí se zpracování v tomto případě rumunským právním řádem a správce nemá vůči českému Úřadu pro ochranu osobních údajů (dále jen „ÚOOÚ“ nebo „Úřad“) žádné povinnosti. Z vyjádření Úřadu plyne, že se přesto službou zabýval, ovšem až v září roku 2010 v souvislosti s Google Street View, kdy jeho předseda dopis rumunskému úřadu, ve kterém upozorňoval, „že služba má obdobné parametry jako Google Street View a dotazoval se na názor, případně opatření rumunského úřadu v dané věci.“<sup>83</sup> Rumunský úřad však na dopis nereagoval.<sup>84</sup>

Brzy po službě Norc vstoupil na český trh i Google, který 4. května 2009 oznámil svůj záměr nafotit Prahu, a 5. května vyjely automobily Street View do ulic. Po nafocení Prahy Google vyhlásil soutěž „České Street View tipy“<sup>85</sup> a na základě jejích výsledků v srpnu pořídil

snímky Olomouce, Českého Krumlova a Hřenska.<sup>86</sup> 7. října 2009, tedy po pěti měsících od pořízení, byly zveřejněny snímky Prahy a okolí.

Česká veřejnost přijala street view převážně pozitivně. Rozběhly se ankety o nezajímavější a nekontroverznější snímky,<sup>87</sup> vznikly také weby pro jejich shromažďování.<sup>88</sup> 22. září 2010 však ÚOOÚ překvapivě oznámil, že se „po provedení správného řízení rozhodl dne 2. září nepovolit zpracování osobních údajů v rámci služby Street View, které oznámila společnost Google Inc.“<sup>89</sup> Své rozhodnutí zdůvodnil takto:

- Správce osobních údajů sídlící mimo EU má povinnost stanovit na území České republiky svého zástupce (zpracovatele osobních údajů). Google Inc. jako americký subjekt tak neučinil.
- Google Inc. pro zajištění služby Street View využívá technické postupy, které nepřiměřeně zasahují do soukromí občanů (např. nastavení kamery pořizující snímky nad rozsah běžného pohledu z ulice).<sup>90</sup>

Společnost Google ve své tiskové zprávě k tomuto rozhodnutí uvedla, že „již byla většina podmínek pro sběr a zpracování fotodokumentace ve službě Street View vyřešena“<sup>91</sup> a „rozhodnutí ÚOOÚ se týká pouze budoucího sběru fotodokumentace“. K výtce Úřadu ohledně výšky kamer se pak společnost vyjádřila takto: „Nižší výška kamer by mohla způsobit, že se přiblížíme výšce chodců, čemuž bychom se rádi vyhnuli, neboť služba Street View má snímkovat budovy, nikoliv chodce. Zároveň, kamery jsou právě tak vysoké, aby se vyhnuly různým překážkám, které by mohly snížit kvalitu služby pro uživatele – jako například výhledu bránící dodávky či menší nákladní auta projíždějící kolem Street View aut – ale ne tak vysoké, aby dokázaly nahlížet přes soukromá oplocení.“

Názory na zamítavé rozhodnutí ÚOOÚ byly různé. Někdo navrhoval kompromis,<sup>92</sup> jiní namítali dvojí metr

Dostupné z: <<http://google-cz.blogspot.cz/2009/06/hlasujte-o-ceske-street-view-tipy.html>>.

86 Stránka o Street View pro media: Tiskové zprávy [online]. Změněno 19. června 2012 [cit. 2012-10-05]. Dostupné z: <<https://sites.google.com/a/pressatgoogle.com/streetviewcz/press-release-and-or-googlegram>>.

87 Srov. WOLF, Karel. České Street View v ostrém provozu, jak to dopadlo? Lupa.cz [online]. Vydáno 8. 10. 2009 [cit. 2012-10-05]. ISSN 1213-0702. Dostupné z: <<http://www.lupa.cz/clanky/ceske-street-view-v-ostrem-provozu-jak-to-dopadlo/>>.

88 Srov. *StreetView – virtuální prohlídka dění ve velkoměstech* [online]. Změněno 8. října 2012 [cit. 2012-10-08]. Dostupné z: <<http://streetview.cz/>>. Nebo srov. *Zajímavosti z Google Street View – streetview.thos.cz* [online]. Změněno 2. května 2012 [cit. 2012-10-08]. Dostupné z: <<http://streetview.thos.cz/>>.

89 ŠTĚPÁNKOVÁ, Hana. Tisková zpráva o správním řízení Úřadu pro ochranu osobních údajů ve věci služby Street View společnosti Google Inc. Úřad pro ochranu osobních údajů [online]. Vydáno 22. září 2009 [cit. 2012-10-06]. Dostupné z: <<http://uouu.cz/uouu.aspx?menu=15>>. Výšku lze odhadnout ze vztahu k hlavním kolemjdoucích a dopravním značkám. Srov. Norc [online služba]. eXtreme Soft Group S.R.L., 2012 [cit. 2012-10-03]. Dostupné z: <<http://www.norc.cz/pano/70H4qB4Y/>>.

90 Tamtéž.

91 Vyjádření společnosti Google k informacím ÚOOÚ z 22. 9. 2010. *Tiskové centrum Google Česká republika* [online]. Vydáno 22. září 2010 [cit. 2012-10-06]. Dostupné z: <[https://sites.google.com/a/pressatgoogle.com/cz/tiskove-zpravy/Vyjadreni\\_Google\\_StreetView%2822.9.2010%29.doc?attredirects=0&d=1](https://sites.google.com/a/pressatgoogle.com/cz/tiskove-zpravy/Vyjadreni_Google_StreetView%2822.9.2010%29.doc?attredirects=0&d=1)>.

92 ČEPEŠKÝ, Pavel. Google v boji s úřady: V Česku zatím neúspěšný. Lupa.cz [online]. Vydáno 29. 9. 2010 [cit. 2012-10-05]. ISSN 1213-0702. Dostupné z: <<http://www.lupa.cz/clanky/google-v-boji-s-urady-v-cesku-zatim-neu>>.

81 POLČÁK, Radim. Právo a evropská informační společnost [online].

1. vyd. Brno : Masarykova univerzita, 2009 [cit. 2012-03-8]. 202 s. ISBN 9788021048850. Dostupné z: <[http://www.polcak.com/polcak-pravo\\_a\\_evropska\\_informacni\\_spolecnost.pdf](http://www.polcak.com/polcak-pravo_a_evropska_informacni_spolecnost.pdf)>. s. 172.

82 Srov. Google Street View i v Praze a Brně. Virtuální procházku ulicemi ale nenafotil Google. *Technet.cz* [online]. Vydáno 21. února 2009 [cit. 2012-10-02]. Dostupné z: <[http://technet.idnes.cz/google-street-view-i-v-praze-a-brne-virtualni-prochazku-ulicemi-ale-nenafotil-google-g3d-sw\\_internet.aspx?c=A090207\\_175014\\_sw\\_internet\\_pka](http://technet.idnes.cz/google-street-view-i-v-praze-a-brne-virtualni-prochazku-ulicemi-ale-nenafotil-google-g3d-sw_internet.aspx?c=A090207_175014_sw_internet_pka)>. Též srov. CHITU, Alex. Street View for Central Europe (Not from Google). *Google Operating System* [online]. Vydáno 23 ledna 2009 [cit. 2012-10-02]. Dostupné z: <<http://googlesystem.blogspot.cz/2009/01/street-view-for-central-europe-not-from.html>>. a *Norc* [online služba]. eXtreme Soft Group S.R.L., 2012 [cit. 2012-10-03]. Dostupné z: <<http://www.norc.cz/>>.

83 PAVLÁT, David. *RE: Služby street view* [online]. Jan Tomášek. 11. 10. 2012 [cit. 2012-10-15].

84 Tamtéž.

85 Srov. ZICHOVÁ, Janka. Hlasujte o „České Street View tipy“! *Official Google Blog Česká republika* [online]. Vydáno 23. června 2009 [cit. 2012-10-05].

pro Norc a Google.<sup>93</sup> Pokusme se však toto rozhodnutí analyzovat z hlediska ZOOÚ, zejména zda k němu byl Úřad oprávněn a jestli byly jeho argumenty platné.

Rízení Úřad zahájil z vlastního podnětu dle § 17 odst. 1<sup>94</sup>, který mu to umožňuje v případě důvodné obavy z porušování ZOOÚ při zpracování osobních údajů. Důvodná obava úřadu vznikla zřejmě na základě „desítek stížností“ občanů na porušování jejich soukromí.<sup>95</sup> 21. dubna 2010 o zahájení řízení informoval účastníka – společnost Google, Inc.<sup>96</sup>

Otázkou je, zda zákon dopadá na zahraniční společnosti zpracovávající údaje na území ČR. Odpověď na ni nám dává § 3 odst. 5 písm. b), které rozšiřuje působnost ZOOÚ i na „správce, který je usazen mimo území Evropské unie, provádí zpracování na území České republiky a nejedná se pouze o předání osobních údajů přes území Evropské unie“<sup>97</sup> a zároveň ukládá takovému správci povinnost zmocnit na území České republiky zpracovatele. K rozhodnutí tedy byl ÚOOÚ oprávněn a jeho první argument byl zcela správný.

Druhý argument lze opřít o § 10 ZOOÚ. Dle něj správce „dbá na ochranu před neoprávněným zasahováním do soukromého a osobního života subjektu údajů.“<sup>98</sup> Na tuto ochranu Google dle Úřadu nedbal, když umístil kameru do výše 2,7 m.<sup>99</sup> V tomto názoru se s ÚOOÚ musím ztotožnit. Fotoaparát v takové výši umožňuje nahlížet za ploty, do oken domů a jiných soukromých prostor tak, jak by to pro běžného člověka z ulice nebylo možné. Když jsou pak snímky s těmito pohledy zpřístupněny k detailní prohlídce na internetu, jedná se o velký zásah do soukromí, jak jsem uvedl v podkapitole 3.1. V tomto případě by ovšem zásah neobstál v testu proporcionality uvedeném v podkapitole 3.3. Ztroskotat by na kritériu potřebnosti.

Argument společnosti Google, že kamery jsou v takové výšce, „aby se vyhnuly různým překážkám, které by mohly snížit kvalitu služby pro uživatele – jako například výhledu bránící dodávky či menší nákladní auta projíždějící kolem Street View aut,“ nelze přijmout. Stejněho cíle lze totiž dosáhnout i jinými prostředky.

Street View auta mohou projíždět místa, kde jim jiná vozidla brání ve výhledu, velmi pomalu a v časech, kdy je nízký provoz. Za takovýchto podmínek se dá

pořídit dostatek snímků, aby z nich bylo možné sestavit kvalitní panoramatické pohledy. Toto řešení je jistě nákladnější (vzhledem k delšímu času jízdy, nemožnosti jezdit v určitých hodinách a výpočetně náročnějšímu sestavování panoramatických pohledů), ale technicky je proveditelné a šetrnější k soukromí občanů. Zásah, který neobstál před testem proporcionality, je nutné považovat za neoprávněný, Úřad tedy zcela správně odmítl toto zpracování zaregistrovat.

Zpracování osobních údajů ve službě Google Street View bylo tedy ze strany ÚOOÚ zamítnuto. Po tomto rozhodnutí „požádal Google Inc. Úřad pro ochranu osobních údajů o konzultaci, tj. detailní vysvětlení podrobností provozování Služby Street View na území ČR.“ Na základě těchto konzultací 22. dubna 2011 znovu oznámil zpracování. Nové oznámení obsahovalo řadu opatření k ochraně soukromí, zejména však zohľadilo vady, kterými trpělo oznámení předchozí. Google, Inc. jmenoval Google Ireland Ltd. jako odpovědného správce na území a EU a zavázal se umístit kameru do výše 2,3 až 2,4 m.<sup>100</sup> 23. května téhož roku Úřad oznámil, že společnost Google jako zpracovatele zaregistroval.<sup>101</sup>

Na základě výše tohoto rozhodnutí začl Google 24. června 2011 opět snímat různá místa v ČR se záměrem „do Street View přidat více než 170 českých památek a přes 20 nových měst.“<sup>102</sup> Další vlna snímání proběhla v únoru následujícího roku<sup>103</sup> a 19. června 2012, byly tyto nové snímky zveřejněny.<sup>104</sup>

Nevyřešena však otázka zůstala získávání souhlasu subjektů údajů. V prvním ani druhém řízení se Google ani ÚOOÚ touto problematikou nezabýval, neboť dle výkladu Úřadu lze na Google Street View aplikovat § 5 odst. 2 písm. e) ZOOÚ. Podle vyjádření zástupce tiskové mluvčí Úřad toto ustanovení vykládá tak, že je podle něj dovolené „zpracování osobních údajů v minimálním rozsahu a po omezenou dobu nezbytné k naplnění oprávněných zájmů správce. Možnost aplikace této výjimky je však současně podmíněna částí věty za středníkem (zpracování osobních údajů však nesmí být v rozporu s právem subjektu údajů na ochranu jeho soukromého a osobního života).“<sup>105</sup> S takto extenzivním

spesny/>.

93 DOČEKAL, Daniel. Google Street View a Norc.eu - před zákonem si nejsou všichni rovni. *POOH.cz* [online]. Vydáno 23. září 2010 [cit. 2012-10-08]. Dostupné z: <<http://www.pooch.cz/pooh/a.asp?a=2016402>>.

94 PAVLÁT, David. *RE: Služby street view* [online]. Jan Tomášek. 11. 10. 2012 [cit. 2012-10-15].

95 Na tiskové konferenci svolané k rozhodnutí ve věci Google Street View předseda Úřadu Igor Němec dle Českého rozhlasu doslova uvedl: „Máme desítky stížností, lidé si stěžují, že je zveřejňováno to, co by na internetu, zejména to, co je za ploty, to co je v domech, nemělo být. Mají pocit, že to nesouvisí s účelem informovanosti turistů, který Google deklaruje.“ BÍLÁ, Klára; VYDROVÁ, Michaela. Lidé si stěžují na kamery mapové služby Street view. *Český rozhlas – Zprávy* [online]. Vydáno 22. 9. 2010 [cit. 2012-10-08]. Dostupné z: <[http://www.rozhlas.cz/zpravy/politika/\\_zprava/787199](http://www.rozhlas.cz/zpravy/politika/_zprava/787199)>.

96 PAVLÁT, David. *RE: Služby street view* [online]. Jan Tomášek. 11. 10. 2012 [cit. 2012-10-15].

97 § 3 odst. 5 písm. b) ZOOÚ.

98 § 10 ZOOÚ.

99 PAVLÁT, David. *RE: Služby street view* [online]. Jan Tomášek. 11. 10. 2012 [cit. 2012-10-15].

100 Tamtéž.

101 ŠTĚPÁNKOVÁ, Hana. *Tisková zpráva. Úřad pro ochranu osobních údajů* [online]. Vydáno 23. května 2010 [cit. 2012-10-08]. Dostupné z: <<http://uoou.cz/uoou.aspx?menu=15>>.

102 Street View auta a tříkolky opět vyjždějí do českých ulic. *Tiskové centrum Google Česká republika* [online]. Vydáno 23. června 2011 [cit. 2012-10-08]. Dostupné z: <[https://sites.google.com/a/pressatgoogle.com/cz/tiskove-zpravy/TZ\\_G\\_11.06.23\\_StreetViewznovu%C4%8CR.doc?attredirects=0&cd=1](https://sites.google.com/a/pressatgoogle.com/cz/tiskove-zpravy/TZ_G_11.06.23_StreetViewznovu%C4%8CR.doc?attredirects=0&cd=1)>.

103 Česká Street View mapa se rozšíří o další zajímavá místa a města. *Tiskové centrum Google Česká republika* [online]. Vydáno 2. února 2012 [cit. 2012-10-08]. Dostupné z: <[https://sites.google.com/a/pressatgoogle.com/cz/tiskove-zpravy/12.02.02.-TZ\\_G\\_StreetViewautaop%C4%9Brtv%C4%8CR.doc?attredirects=0&cd=1](https://sites.google.com/a/pressatgoogle.com/cz/tiskove-zpravy/12.02.02.-TZ_G_StreetViewautaop%C4%9Brtv%C4%8CR.doc?attredirects=0&cd=1)>.

104 Mapa Street View se rozrůstá o další turistické destinace, tentokrát z České republiky. *Tiskové centrum Google Česká republika* [online]. Vydáno 19. června 2012 [cit. 2012-10-08]. Dostupné z: <[https://sites.google.com/a/pressatgoogle.com/cz/tiskove-zpravy/12.06.19.%20-%20TZ\\_G\\_Street%20View%20se%20rozr%C5%AFst%C3%A1%20o%20dal%C5%A1%C3%AD%20%C4%8Desk%C3%A9%20destinace.doc?attredirects=0&cd=1](https://sites.google.com/a/pressatgoogle.com/cz/tiskove-zpravy/12.06.19.%20-%20TZ_G_Street%20View%20se%20rozr%C5%AFst%C3%A1%20o%20dal%C5%A1%C3%AD%20%C4%8Desk%C3%A9%20destinace.doc?attredirects=0&cd=1)>.

105 PAVLÁT, David. *RE: Služby street view* [online]. Jan Tomášek. 11. 10. 2012 [cit. 2012-10-15].

výkladem zákona se nemohu ztotožnit, jak už jsem uvedl v kapitole 4.

V současnosti tedy služby street view v ČR pokrývají ulice „více než 50 měst“ a okolí „80 míst s kulturní nebo historickou hodnotou“.<sup>106</sup> Jak se bude situace vyvíjet do budoucna? Vstup dalších hráčů na trh je nepravděpodobný. Pro pořízení obrazových dat a jejich zpracování je třeba značný kapitál a pro jejich prezentaci robustní mapová aplikace. Subjektů, které disponují oběma faktory a je pro ně zajímavý český trh, mnoho není. Služba StreetSide od Microsoftu<sup>107</sup> pokrývá pouze několik velkých měst západní Evropy a nic nenaznačuje tomu, že by se do budoucna měla rozšiřovat do ČR. V úvahu připadá pouze Seznam.cz. Jako provozovatel portálu Mapy.cz, který je mezi českými uživateli populární, by mohl mít zájem jej rozšířit o panoramatické snímky a zvýšit tak jeho návštěvnost. Pro provozování služby typu street view disponuje pravděpodobně dostatečným kapitálem a technologiemi. Oproti Googlu by měl také relativně lepší pozici ve vyjednávání s ÚOOÚ – jedná se o český subjekt a data by byla pravděpodobně zpracována v Česku. Dosud však Seznam ani nenaznačil, že by chtěl na trh street view služeb vstoupit, zásadního vývoje v této oblasti se tedy v nejbližší době zřejmě nedočkáme.

### Závěr

Služby street view jsou relativně novým fenoménem a stojí přesně na hranici toho, co dnes považujeme za přijatelný zásah do soukromí. Jejich novost je příčinou toho, že zákonná úprava na ně ještě nestihla zareagovat. Naprosto souhlasím s Radimem Polčákem v názoru, že by měl být ponechán prostor rozvoji a uplatnění technologií, jež by teprve následně měly být reflektovány právem (tedy nejprve se má investovat do kvantity a až následně do kvality informační společnosti).<sup>108</sup> Právní reflexe ale nesmí být opomenuta a zanedbána.

Nad novými technologiemi je proto třeba diskutovat na úrovni doktríny a výsledek takových diskuzí pak promítnout do právní úpravy. U služeb street view v neproběhl dosud v ČR ani jeden z těchto kroků. Doktrína je opomenula snad pro zahlcení naléhavějšími otázkami a pozornosti zákonodárce unikly zcela. Nelze se proto divit Úřadu pro ochranu osobních údajů, že v tomto případě balancuje na hranici zákona a vykládá jeho slova velmi extenzivně, aby nesmyslně nestál v cestě rozvoji informační společnosti. Tento stav není ani v nejmenším ideální. Ocením proto jakýkoliv příspěvek do odborné diskuze nad tímto tématem a zároveň bych rád vyzval zamýšlení nad současnou úpravou souhlasu subjektu údajů se zpracováním.

Takových případů, kdy bude při zpracování osobních údajů oprávněně zasahováno do soukromí (tedy proporcionálně na základě jiného práva), avšak

udělování souhlasu bude technicky nerealizovatelné, se v budoucnu vyskytne více. Veřejný prostor nabízí spoustu zajímavých dat, která mohou být zaznamenána, zpracována a poskytnuta v užitečné podobě prostřednictvím informační sítě. Právní úprava by se tomuto vývoji měla přizpůsobit. Řešení spatřuji ve změně formulace písmene e) druhého odstavce paragrafu 5 ZOOÚ tak, aby zpracování bez souhlasu bylo umožněno tehdy, svědčí-li tomu jiný oprávněný zájem zpracovatele. Proti této na pohled kosmetické úpravě lze namítnout, že ji lze ponechat interpretaci. Tak je tomu ostatně v současnosti (takto vykládá současné znění zákona ÚOOÚ). Nepovažuji však takové řešení za šťastné, neboť snižuje právní jistotu a klade nepřiměřené překážky potenciálním zpracovatelům. Šance, že se seznámí s rozhodnutím Úřadu ve věci Google Street View a dovodí z něj takto široký výklad daného ustanovení, je malá, navíc toto jednotlivé rozhodnutí nelze jistě považovat za ustálenou rozhodovací praxi. Proto bych se spíše klonil ke změně textu zákona.

Jak nám ukazuje judikatura z Německa, Švýcarska a USA, je důležité v přístupu k soukromí užívat zdravý rozum a každý případ posuzovat jednotlivě. Přesto jsme se v Evropě vydali cestou nastavování velmi konkrétních a univerzálně aplikovatelných pravidel, která jsou vtělena do legislativy regulující zpracování osobních údajů. Ta je v současnosti velmi komplikovaná, rozsáhlá a detailní, přitom vznikala v době, kdy jsme si řadu dnešních technologických fenoménů nedokázali ani představit. Ve výsledku se tak stává velkou překážkou brzdící rozvoj nových technologií a obchodních modelů. Zároveň se ukazuje, že je současná úprava značně odtržená od reality. Mezi nastavenými pravidly a skutečným chováním povinných subjektů (zejména velkých zpracovatelů jako je Facebook či Google) je propastný rozdíl. Orgánům, jimž je svěřen dohled nad ochranou osobních údajů, se přitom v této oblasti nedaří mnoho zlepšit. Příčinu se zdá být to, že jednotliví lidé sami nevyžadují, aby vysoký standard ochrany, který jim zákon garantuje, byl skutečně poskytován. V tom spatřuji signál, že právní úprava v této oblasti nerefléktuje skutečnou společenskou potřebu.

Výše navrhovaná korekce ZOOÚ je pouze drobným krůčkem na cestě k lepší právní úpravě soukromí, kterou budeme muset v budoucnu pro evropský kulturní prostor připravit. Z mého pohledu bude muset tato úprava splňovat tři základní kritéria. Zaprvé musí reflektovat podstatu informace a informační sítě, tedy přirozenou tendenci informace šířit, což v podstatě znamená značnou rezignaci na restriktivní oprávnění k informacím. Dále musí být společná pro celou Evropskou unii a vycházet z obecně sdílených hodnot tak, aby umožnila snadné přeshraniční nakládání s informacemi v rámci jednotného vnitřního trhu. Nakonec musí být co nejstručnější a nejjednodušší, oprostěná od současných technologií a ad hoc řešení ryze aktuálních problémů,<sup>109</sup> aby byla dostatečně otevřená budoucímu vývoji.

106 Tamtéž. Zde je dostupný též seznam všech míst v ČR, která jsou na Google Street View v současnosti dostupná.

107 *StreetSide: Dynamic Street-Level Imagery via Bing Maps* [online]. Změněno 15. 10. 2012 [cit. 2012-10-15]. Dostupné z: <<http://www.microsoft.com/maps/streetside.aspx>>.

108 POLČÁK, Radim. *Internet a proměny práva*. Praha: Auditorium, 2012, ISBN 9788087284223, s. 280 an.

109 Jako třeba populární „right to be forgotten“. Srov. *Commission proposes a comprehensive reform of the data protection rule* [online]. European commission : Vydáno 25. ledna 2012 [cit. 2012-03-15]. Dostupné z: <[http://ec.europa.eu/justice/newsroom/data-protection/news/120125\\_en.htm](http://ec.europa.eu/justice/newsroom/data-protection/news/120125_en.htm)>.

Ve světle těchto úvah se domnívám, že navrhované unijní nařízení o ochraně osobních údajů<sup>110</sup> situaci v oblasti ochrany soukromí nezlepší. Je totiž v rozporu v podstatě se všemi výše uvedenými požadavky. Posiluje restriktivní práva, nepředcházela mu širší diskuze o společných hodnotách v oblasti soukromí, je značně komplikované a partikulární.

Abych tedy odpověděl na otázku položenou v úvodu – služby street view do soukromí zasahují proporcionálně vzhledem k jejich přínosu pro svobodu slova. Z hlediska zákona o ochraně osobních údajů jsou tyto služby a zveřejňování podobizen jejich prostřednictvím legální. Takové zpracování je však dle mého názoru podmíněno souhlasem subjektu údajů.

S rozvojem informační společnosti budeme muset konflikty mezi právem na soukromí a svobodou projevu řešit čím dál častěji. Snažit se tomu zabránit omezením svobody slova není dle mého názoru správné řešení. Místo toho budeme muset přehodnotit naše současné pojetí soukromí. Tím nemyslím rezignovat zcela na jeho ochranu, ale nastavit jeho hranice jinak. Nad některými informacemi již do budoucna nebudeme mít kontrolu. Tím však nebude naše svoboda omezena, naopak ve výsledku vzroste. Taková je dvojí tvář informační společnosti.

## Přehled použité literatury

### Právní předpisy a judikatura

Ústavní zákon č. 23/1991 Sb., Listina základních práv a svobod, ve znění pozdějších předpisů.

Mezinárodní pakt o občanských a politických právech, č. 120/1976 Sb.

Evropská Úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod, č. 209/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Úmluva o ochraně osob se zřetelem na automatizované zpracování osobních dat, 115/2001 Sb. m. s.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 95/46/ES, o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů, ve znění pozdějších předpisů.

Směrnice Evropského Parlamentu a Rady č. 98/34/ES, o postupu při poskytování informací v oblasti norem a technických předpisů, ve znění pozdějších předpisů.

Směrnice Evropského Parlamentu a Rady č. 2000/31/ES, o některých právních aspektech služeb informační společnosti, zejména elektronického obchodu, na vnitřním trhu (směrnice o elektronickém obchodu).

Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých předpisů, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 480/2004 Sb., o některých službách informační společnosti, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník.

Nález Ústavního soudu ze dne 12. 10. 1994, sp. zn. Pl. ÚS 4/94.

Odlišné stanovisko k nálezu Ústavního soudu ze dne 3. 4. 1996, sp. zn. Pl. ÚS 32/95.

Nález Ústavního soudu ze dne 22. 03. 2011, sp. zn. Pl. ÚS 24/10.

Rozhodnutí Spolkového ústavního soudu SRN ze dne 15. 12. 1983, sp. zn. BVerfGE 65, 1.

Rozhodnutí United States District Court, W.D. Pennsylvania ze dne 17. února 2009, ve věci Boring v. Google, 598 F.Supp.2d 695 (2009).

### Monografie

BARTÍK, Václav; JANEČKOVÁ, Eva. *Zákon o ochraně osobních údajů s komentářem*. 1. vyd. Olomouc : Anag, 2010. 383 s. ISBN 9788072636136.

FILIP, Jan. *Vybrané kapitoly ke studiu ústavního práva*. Vyd. 2., dopl. Brno : Masarykova univerzita, 2001. 458 s. ISBN 8021025921.

JÄGER, Petr; MOLEK, Pavel. *Svoboda projevu : demokracie, rovnost a svoboda slova*. Vyd. 1. Praha : Auditorium, 2007. 195 s. ISBN 9788090378650.

KOLMAN, Petr. *Právo na informace*. 1. vyd. Brno : Masarykova univerzita, 2010. 216 s. ISBN 9788021051355.

MAŠTALKA, Jiří. *Osobní údaje, právo a my*. Vyd. 1. Praha : C.H. Beck, 2008. 212 s. ISBN 9788074000331.

PLECITÝ, Vladimír. *Problematika ochrany osob a majetku z pohledu soukromého a veřejného práva*. Plzeň : Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2010. 139 s. ISBN 9788073802479.

POLČÁK, Radim. *Právo a evropská informační společnost* [online]. 1. vyd. Brno : Masarykova univerzita, 2009 [cit. 2012-03-8]. ISBN 9788021048850. 202 s. Dostupné z WWW: <[http://www.polcak.com/polcak-pravo\\_a\\_evropska\\_informacni\\_spolecnost.pdf](http://www.polcak.com/polcak-pravo_a_evropska_informacni_spolecnost.pdf)>.

POLČÁK, Radim. *Internet a proměny práva*. Praha : Auditorium, 2012, 388 s. ISBN 9788087284223.

### Časopisecké články, příspěvky ze sborníků

DULLES, Aaron. GILL, Jay. Boring v. Google. *JOLT digest* [online]. Vydáno 25. února 2009 [cit. 2012-12-18]. Dostupné z <<http://jolt.law.harvard.edu/digest/jurisdiction/district-courts/boring-v-google>>.

FILIP, Jan. Úvodní poznámky k problematice práva na soukromí. In ŠIMÍČEK, Vojtěch (ed.). *Právo na soukromí*. Brno : Masarykova univerzita, 2011. s. 9-19. ISBN 9788021054493.

FORGÓ, Nikolaus. Google StreetView – Nur ein Spannungsverhältnis zwischen Privatsphäre und öffentlichem Raum? *Multimedia und Recht* [online]. 2010, č. 4 [cit. 2012-10-18]. s. 217-218. Dostupné z beck-online.de: <<http://beck-online.beck.de/Default.aspx?vpath=bibdata\zeits\mmer\2010\cont\mmer.2010.217.1.htm>>.

110 Tamtéž.

- HOLLÄNDER, Pavel. Hlavní doktríny Ústavního soudu české republiky. In DANČÁK, Břetislav; ŠIMÍČEK, Vojtěch (eds.). *Základní lidská práva a právní stát v judikatuře ústavních soudů*. 1. vyd. Brno : Masarykova univerzita, 2000. 141 s. ISBN 8021024518.
- HOLLÄNDER, Pavel. Zásada proporcionality: jednostranná ulice či hermeneutický kruh? In ŠIMÍČEK, Vojtěch (ed.). *Právo na soukromí*. Brno : Masarykova univerzita, 2011. S. 20-36. ISBN 9788021054493.
- KOKEŠ, Marian. Několik poznatků k problematice konkrétních konfliktů mezi právem na informační sebeurčení a ochranou národní bezpečnosti v tzv. době internetové. In ŠIMÍČEK, Vojtěch (ed.). *Právo na soukromí*. Brno : Masarykova univerzita, 2011. s. 119-143. ISBN 9788021054493.
- KRUGEL, Tina. Erste Urteile zu Google Street View. *MMR-Aktuell* [online]. 2011, 317323 [cit. 2012-10-18]. Dostupné z beck-online.de: <beck-online.beck.de/Default.aspx?vpath=bibdata\zeits\mmrak-tuell\2011\317323.htm>.
- LAVOIE, Andrew. The Online Zoom Lens : Why Internet Street-Level Mapping Technologies Demand Reconsideration of the Modern-Day Tort Notion of Public Privacy. *Georgia Law Review* [online]. 2009, 43, 2, [cit. 2011-05-15]. Dostupný z HeinOnline: <http://heinonline.org/HOL/Page?collection=journals&handle=hein.journals/geolr43&id=587>.
- LINDNER, Christian. Persönlichkeitsrecht und Geo-Dienste im Internet – z. B. Google Street View/Google Earth. *Zeitschrift für Urheber- und Medienrecht* [online]. 2010, č. 4 [cit. 2012-10-18]. Dostupné z beck-online.de: <http://beck-online.beck.de/Default.aspx?vpath=bibdata\zeits\zum\2010\cont\zum.2010.292.1.htm>. s 292.
- SOBEK, Tomáš. Svoboda a soukromí. In ŠIMÍČEK, Vojtěch (ed.). *Právo na soukromí*. Brno : Masarykova univerzita, 2011. s. 37-48. ISBN 9788021054493.
- WAGNEROVÁ, Eliška. Právo na soukromí: Kde má být svoboda, tam musí být soukromí. In ŠIMÍČEK, Vojtěch (ed.). *Právo na soukromí*. Brno : Masarykova univerzita, 2011. s. 49-62. ISBN 9788021054493.
- WARREN, S. D.; BRANDEIS, L. D. The Right to Privacy. *Harvard Law Review* [online]. Vol IV, 1890 (December), č. 5 [cit. 2012-03-14]. Dostupné z: <http://groups.csail.mit.edu/mac/classes/6.805/articles/privacy/Privacy\_brand\_warr2.html>.
- Tiskové zprávy, zprávy z médií**
- BÍLÁ, Klára; VYDROVÁ, Michaela. Lidé si stěžují na kamery mapové služby Street view. *Český rozhlas – Zprávy* [online]. Vydáno 22. 9. 2010 [cit. 2012-10-08]. Dostupné z: <http://www.rozhlas.cz/zpravy/politika/\_zprava/787199>
- BREMER, Catherine. Frenchman sues over Google Views urination photo. *Reuters* [online]. New York : Thomson Reuters, vydáno 2. března 2012 [cit. 2012-03-12]. Dostupné z: <http://www.reuters.com/article/2012/03/02/uk-france-google-idUSLNE82100N20120302>.
- ČEPSKÝ, Pavel. Google v boji s úřady: V Česku zatím neúspěšný. *Lupa.cz* [online]. Vydáno 29. 9. 2010 [cit. 2012-10-05]. ISSN 1213-0702. Dostupné z: <http://www.lupa.cz/clanky/google-v-boji-s-urady-v-cesku-zatim-neuspesny/>.
- ČÍŽEK, Jakub. Podívejte se na „Street View“ na dně oceánu. *Živě.cz* [online]. Brno : Mladá fronta, vydáno 27. února 2012 [cit. 2012-03-07]. Dostupné z: <http://www.zive.cz/bleskovky/podivejte-se-na-street-view-na-dne-oceanu/sc-4-a-162525>. ISSN 1212-8554.
- DOČEKAL, Daniel. Google Street View a Norc. eu - před zákonem si nejsou všichni rovni. *POOH.cz* [online]. Vydáno 23. září 2010 [cit. 2012-10-08]. Dostupné z: <http://www.pooch.cz/pooch/a.asp?a=2016402>.
- HELFT, Miguel. Google Photos Stir a Debate Over Privacy. *The New York Times* [online]. New York : The New York Times Company , vydáno 1. června 2007 [cit. 2011-05-11]. Dostupné z: <http://query.nytimes.com/gst/fullpage.html?res=9A01E0D81530F932A-35755C0A9619C8B63>.
- CHITU, Alex. Street View for Central Europe (Not from Google). *Google Operating System* [online]. Vydáno 23 ledna 2009 [cit. 2012-10-02]. Dostupné z: <http://googlesystem.blogspot.cz/2009/01/street-view-for-central-europe-not-from.html>.
- KINCAID, Jason. „Boring“ Couple Beats Google In Court, Gets \$1 Settlement. *Techcrunch* [online]. Vydáno 1. prosince 2010 [cit. 2012-12-18]. Dostupné z <http://techcrunch.com/2010/12/01/boring-google-streetview/>.
- LA RUE, Frank. *Report of the Special Rapporteur on the promotion and protection of the right to freedom of opinion and expression* [online]. United Nations, Human Rights Council: vydáno 16. 5. 2011 [cit. 2012-03-15]. Dostupné z: <http://www2.ohchr.org/english/bodies/hrcouncil/docs/17session/A.HRC.17.27\_en.pdf>.
- PAVLÁT, David. *RE: Služby street view* [online]. Jan Tomíšek. 11. 10. 2012 [cit 2012-10-15].
- ŠTĚPÁNKOVÁ, Hana. Tisková zpráva o správním řízení Úřadu pro ochranu osobních údajů ve věci služby Street View společnosti Google Inc. *Úřad pro ochranu osobních údajů* [online]. Vydáno 22. září 2009 [cit. 2012-10-06] . Dostupné z: <http://uouu.cz/uouu.aspx?menu=15>.
- WOLF, Karel. České Street View v ostrém provozu, jak to dopadlo? *Lupa.cz* [online]. Vydáno 8. 10. 2009 [cit. 2012-10-05]. ISSN 1213-0702. Dostupné z: <http://www.lupa.cz/clanky/ceske-street-view-v-ostrem-provozu-jak-to-dopadlo/>.

ZDARSA, Jan. Google Street View již i v ČR (i v iPhone). *Jablíčkář.cz* [online]. Vydáno 7. října 2009 [cit. 2012-03-07]. Dostupné z: <<http://jablickar.cz/google-street-view-jiz-i-v-cr-i-v-iphone/>>.

ZICHOVÁ, Janka. Hlasujte o „České Street View tipy“! *Official Google Blog Česká Republika* [online]. Vydáno 23. června 2009 [cit. 2012-10-05]. Dostupné z: <<http://google-cz.blogspot.cz/2009/06/hlasujte-o-ceske-street-view-tipy.html>>.

*Commission proposes a comprehensive reform of the data protection rule* [online]. European comission : Vydáno 25. ledna 2012 [cit. 2012-03-15]. Dostupné z: <[http://ec.europa.eu/justice/newsroom/data-protection/news/120125\\_en.htm](http://ec.europa.eu/justice/newsroom/data-protection/news/120125_en.htm)>.

Česká Street View mapa se rozšíří o další zajímavá místa a města. *Tiskové centrum Google Česká republika* [online]. Vydáno 2. února 2012 [cit. 2012-10-08]. Dostupné z: <[https://sites.google.com/a/pressatgoogle.com/cz/tiskove-zpravy/12.02.02.-TZ\\_G\\_StreetViewautaop%C4%9Btv%C4%8CR.doc?attredirects=0&d=1](https://sites.google.com/a/pressatgoogle.com/cz/tiskove-zpravy/12.02.02.-TZ_G_StreetViewautaop%C4%9Btv%C4%8CR.doc?attredirects=0&d=1)>.

Google Street View i v Praze a Brně. Virtuální procházku ulicemi ale nenafotil Google. *Technet.cz* [online]. Vydáno 21. února 2009 [cit. 2012-10-02]. Dostupné z: <[http://technet.idnes.cz/google-street-view-i-v-praze-a-brne-virtualni-prochazku-ulicemi-ale-nenafotil-google-g3d-sw\\_internet.aspx?c=A090207\\_175014\\_sw\\_internet\\_pka](http://technet.idnes.cz/google-street-view-i-v-praze-a-brne-virtualni-prochazku-ulicemi-ale-nenafotil-google-g3d-sw_internet.aspx?c=A090207_175014_sw_internet_pka)>.

Mapa Street View se rozrůstá o další turistické destinace, tentokrát z České republiky. *Tiskové centrum Google Česká republika* [online]. Vydáno 19. června 2012 [cit. 2012-10-08]. Dostupné z: <[https://sites.google.com/a/pressatgoogle.com/cz/tiskove-zpravy/12.06.19.%20-%20TZ\\_G\\_Street%20View%20se%20rozn%C5%AFst%C3%A1%20o%20dal%C5%A1%C3%AD%20%C4%8Desk%C3%A9%20destinace.doc?attredirects=0&d=1](https://sites.google.com/a/pressatgoogle.com/cz/tiskove-zpravy/12.06.19.%20-%20TZ_G_Street%20View%20se%20rozn%C5%AFst%C3%A1%20o%20dal%C5%A1%C3%AD%20%C4%8Desk%C3%A9%20destinace.doc?attredirects=0&d=1)>.

*Stránka o Street View pro media: Tiskové zprávy* [online]. Změněno 19. června 2012 [cit. 2012-10-05]. Dostupné z: <<https://sites.google.com/a/pressatgoogle.com/streetviewcz/press-release-and-or-googlegram>>.

*StreetSide: Dynamic Street-Level Imagery via Bing Maps* [online]. Změněno 15. 10. 2012 [cit. 2012-10-15]. Dostupné z: <<http://www.microsoft.com/maps/street-side.aspx>>.

Street View auta a tříkolky opět vyjždějí do českých ulic. *Tiskové centrum Google Česká republika* [online]. Vydáno 23. června 2011 [cit. 2012-10-08]. Dostupné z: <[https://sites.google.com/a/pressatgoogle.com/cz/tiskove-zpravy/TZ\\_G\\_11.06.23\\_StreetViewzno-vuv%C4%8CR.doc?attredirects=0&d=1](https://sites.google.com/a/pressatgoogle.com/cz/tiskove-zpravy/TZ_G_11.06.23_StreetViewzno-vuv%C4%8CR.doc?attredirects=0&d=1)>.

### Ostatní prameny

Boring v. Google. *IT Law Wiki* [online]. Změněno 20. listopadu 2010 [cit. 2012-12-18]. Dostupné z <[http://itlaw.wikia.com/wiki/Boring\\_v.\\_Google](http://itlaw.wikia.com/wiki/Boring_v._Google)>.

*Google mapy Česko : Auta, tříkolky a další* [online].

Změněno 15. února 2012 [cit. 2012-03-06]. Dostupné z: <<http://maps.google.cz/intl/cs/help/maps/streetview/technology/cars-trikes.html>>.

*Google mapy Česko : Ochrana soukromí* [online]. Změněno 15. února 2012 [cit. 2012-03-15]. Dostupné z: <<http://maps.google.cz/intl/cs/help/maps/streetview/privacy.html>>.

*Google mapy Česko : Převedení fotek na snímky Street View* [online]. Změněno 15. února 2012 [cit. 2012-03-07]. Dostupné z: <<http://maps.google.cz/intl/cs/help/maps/streetview/technology/photos-into-street-view.html>>.

*Google mapy Česko : Street View: Prozkoumejte svět na úrovni ulic* [online]. Změněno 15. února 2012 [cit. 2012-03-07]. Dostupné z: <<http://maps.google.cz/intl/cs/help/maps/streetview/>>.

*Google play : Street View v Mapách Google* [online]. Změněno 7. března 2012 [cit. 2012-03-07].

*Norc* [online služba]. eXtreme Soft Group S.R.L., 2012 [cit. 2012-10-03]. Dostupné z: <<http://www.norc.cz/>>.

Platba za kliknutí. *Wikipedie, otevřená encyklopedie* [online]. Změněno 10. února 2012 [cit. 2012-03-07]. Dostupné z: <[http://cs.wikipedia.org/wiki/Platba\\_za\\_kliknut%C3%AD](http://cs.wikipedia.org/wiki/Platba_za_kliknut%C3%AD)>.

Sněmovní tisk 374/0, důvodová zpráva k zákonu č. 101/2000, o ochraně osobních údajů a o změně některých předpisů. Dostupné z: <<http://www.psp.cz/sqw/text/orig2.sqw?idd=28130>>.

*Street View : Prozkoumejte svět na úrovni ulic* [online]. 2011 [cit. 2011-05-14]. Dostupné z WWW: <[http://maps.google.cz/intl/cs\\_cz/help/maps/streetview/privacy.html](http://maps.google.cz/intl/cs_cz/help/maps/streetview/privacy.html)>.

*StreetView – virtuální prohlídka dění ve velkoměstech* [online]. Změněno 8. října 2012 [cit. 2012-10-08]. Dostupné z: <<http://streetview.cz>>.

*YouTube : Street View: Behind the Scenes* [online]. Vydáno 9. listopadu 2009 [cit. 2012-03-07]. Dostupné z: <<http://www.youtube.com/watch?v=e5bALLcEYgc>>.

*Zajímavosti z Google Street View – streetview.thos.cz* [online]. Změněno 2. května 2012 [cit. 2012-10-08]. Dostupné z: <<http://streetview.thos.cz/>>.

## Publikace judikatury a její adresáti

Terezie Smejkalová

Tento článek je součástí širších úvah o soudních rozhodnutích, jejich formě, struktuře a jazyku. Považujeme-li soudní rozhodnutí za druh právní komunikace a v souladu s lingvistickými i obecně hermeneutickými teoriemi stavíme na tom, že forma sama může být nositelem významu a tedy ovlivňuje obsah sdělení, pak je třeba mít za to, že i samotná forma soudních rozhodnutí představuje neopominutelnou součást sdělení a bude ovlivňovat, jak jim budou jeho adresáti rozumět. V tomto článku se zaměřím na tuto formu, konkrétně pak na kanály komunikace soudních rozhodnutí jejich